การพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

สารนิพนธ์

ของ

นางอรวรรณ เชาว์บวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2549

การพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

สารนิพนธ์

ของ

นางอรวรรณ เชาว์บวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

บทคัดย่อ

ของ

นางอรวรรณ เชาว์บวร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2549

นางอรวรรณ เชาว์บวร. (2549). *การพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม.(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ระยะเวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์ รวม 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent samples

ผลการวิจัย พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว มีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE IMPROVEMENT OF PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS' ENGLISH LEARNING ABILITY AT BANMABBUA SCHOOL THROUGH INTEGRATED LANGUAGE ACTIVITIES

AN ABSTRACT

BY

MS. ORAWAN CHAOBOWON

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language

at Srinakharinwirot University

February 2006

Orawan Chaobowon. (2006). *The Improvement of Prathomsuksa 5 Students' English Learning Ability at Banmabbua School through Integrated Language Activities*. Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project advisor : Ajarn Tuenjai Chalermkit.

The objective of this study was to investigate the improvement of Prathomsuksa 5 students' ability in learning ability through integrated language activities.

The sample consisted of 20 students studying in Prathomsuksa 5 at Banmabbua School, Songkhla province , in the second semester of the 2003 academic year. The experiment lasted for 7 weeks in which 20 fifty-minute lessons were taught.

The instruments used were five lesson plans, a pre-post test, the teacher's observation form and the students' learning log. The data were statistically analyzed by mean scores, standard deviation, and t-test for dependent samples.

The result of the study revealed that after the experiment the learning ability of Prathomsuksa 5 students at Banmabbua School through integrated language activities significantly increased at the .05 level.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ ของนางอรวรรณ เชาว์บวร ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ ดร.แสงจันทร์ เหมเชื้อ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ เตือนตา เลาสุขศรี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล)

วันที่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งแนวคิดอย่างดีจนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.แสงจันทร์ เหมเชื้อ อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ และอาจารย์เตือนตา เลาสุขศรี ที่ได้เสนอแนวคิดเป็นเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำสารนิพนธ์ และอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาการสอนการภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาตะวันตก

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนบ้านมาบบัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านมาบบัว นาย ประกอบ บุญรอด ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและกำลังใจ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบบัวทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศรวมทั้งท่านที่ให้ความช่วยเหลือในงานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ แต่มิได้กล่าวนามไว้

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวเชาว์บวร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณพ่อวิภาค คุณแม่อนงค์ คุณอัฑฒ์สิทธา และน้องอารยา เชาว์บวรที่เป็นกำลังใจ จนกระทั่งผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

อรวรรณ เชาว์บวร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ.....	5
	การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	8
	การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	11
	การสอนแบบบูรณาการ.....	20
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	29
	การกำหนดประชากร.....	29
	ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า.....	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	29
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	30
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง.....	36
	ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ.....	39
	ตอนที่ 3 ผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน.....	42

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ……	45
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	45
	วิธีดำเนินการศึกษา.....	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	47
	อภิปรายผล.....	47
	ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....		53
ภาคผนวก.....		59
	ภาคผนวก ก.....	60
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ.....	61
	ภาคผนวก ข.....	67
	แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ (ก่อนและหลังการทดลอง)……..	
	-แบบทดสอบเพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง -พูด.....	68
	-แบบทดสอบ เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง การอ่าน การเขียน	77
	-เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการฟัง -พูด.....	81
	-แบบให้คะแนนการทดสอบก่อน / หลังการทดลอง เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้ด้านการฟัง – พูด.....	83
	ภาคผนวก ค.....	84
	แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน……..	85
	แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน.....	86
	ภาคผนวก ง.....	87
	แสดงผลค่าความถี่และร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 5 ครั้ง.....	88
	ภาคผนวก จ.....	95
	ตัวอย่างผลงานของนักเรียน.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....		101

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการก่อนและหลังการทดลอง 37

2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดสองเป็นรายบุคคล ..... …… 38

3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดย ครูผู้สอน 39

4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ..... 42

5 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 1..... 88

6 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 2 90

7 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 3..... 91

8 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 4..... 93

9 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 5..... 94

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

เนื่องจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งด้านวิทยาการใหม่ๆ ตลอดจนด้านการสื่อสารโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทยกระทรวงศึกษาธิการจึงปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และรับผิดชอบการเรียนของตนให้เป็นผู้เรียนที่คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และพึ่งตนเอง (Independent Learner) ได้ในที่สุด โดยหวังว่าผลของการพัฒนาจะทำให้เด็กไทยเป็นเด็กเก่ง ดีและมีความสุข

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารตามระดับภาษาที่เรียน และตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนการสอนระดับเริ่มต้นเรียนรู้ หากการเริ่มเรียนมีความเข้าใจ และประทับใจแล้ว จะเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การเรียนนั้นก็จะมีความหมาย มีคุณค่าแก่ผู้เรียน (กองวิจัยทางการศึกษา. 2542: 9) แต่จากการประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ที่ผู้วิจัยสอนอยู่นั้น ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำมาก คือร้อยละ 41 และพบว่านักเรียนหลายคนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ และไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับครู และเพื่อนนักเรียนได้ จึงเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากเอกสารและงานวิจัยส่วนมากพบว่า วิธีการหนึ่งที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว อย่างมีประสิทธิผล คือ การจัดกิจกรรมภาษาในชั้นเรียน ซึ่งสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยความสนุกสนาน และเอื้อต่อการนำภาษาไปใช้ในชีวิตจริง ทั้งนี้ พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 25–26) กล่าวว่า กิจกรรมภาษาเป็นหัวใจในการสอน เน้นการเรียนการสอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษา มีผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนแต่ละคนด้วย นอกจากนี้สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 110–111) ซึ่งมีแนวคิดที่คล้ายกับแนวคิดของ ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1982: 166–167) ว่า กิจกรรมภาษา นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ฝึกภาษา โดยนำความรู้เรื่ององค์ประกอบของภาษา เช่น เสียง ศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ มาประกอบกัน เพื่อสื่อความหมาย

ตามที่ต้องการแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ เพราะผู้เรียนเห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้จริง การทำกิจกรรมทางภาษาที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างทั่วถึง และเห็นความสำเร็จของตนเอง นอกจากนั้นยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระ เป็นธรรมชาติและช่วยให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพราะผู้เรียนและครูจะต้องทำงานร่วมกัน อันจะนำไปสู่บรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน ที่ทำการศึกษาวิจัย โดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังเช่น อร่าม บุญมาไชย (2532: 87) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการใช้และไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สูงกว่าการสอนโดยไม่ใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน นอกจากนี้จากงานวิจัยของ สิริพร ป้องกงลาด (2540) ที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติและเกม กับวิธีสอนตามปกติ ในการสอนทักษะพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น หลังจากการใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าว

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เข้าใจลักษณะความเป็นไปของสังคมตามสภาพจริง ดังที่พิตรวัลย์ โกวิทวที (2537: 25–26) กล่าวว่า ควรใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Learning Integration) ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียนโดยผสมผสานความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพราะการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ มิได้มุ่งเนื้อหาวิชา และทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเดียว นอกจากนี้ยังเป็นการสอนทักษะรวมมากกว่าการเน้นจุดย่อย ๆ เพราะในสภาพชีวิตจริง การกระทำใด ๆ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องตามหลักการ ในการแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 23 ที่เน้นการบูรณาการ ความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (สุรชัย บุญญานุสิทธิ์. 2544: ก) และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มาตรฐาน ต 3.1 ที่ว่า สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 7)

เพื่อแก้ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ที่ผู้วิจัยปฏิบัติการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกิจกรรมภาษา มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ใน รูปแบบบูรณาการ ทั้งการบูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะคือ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน ทักษะเขียน และบูรณาการเนื้อหาทางภาษากับวิชาอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกัน ซึ่งจะช่วย ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา ลดระยะเวลาเรียน ลดภาระงานผู้สอน

ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และสนุกกับการทำกิจกรรมระหว่างเรียน สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน ในการใช้ภาษาอังกฤษ และยังช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่น ๆ ดีขึ้นอีกด้วย อันจะนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนเก่ง ดี มีสุขได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาครั้งนี้ คาดว่า นักเรียนจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น และยังเป็นแนวทาง ที่จะให้ครูหรือบุคคลที่สนใจ นำกิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการมาใช้ในการสอนได้

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 / 2546 จำนวน 20 คน

2. เนื้อหาที่ใช้เป็นโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในช่วงชั้นที่ 2 ป.4 - 6 ซึ่งประกอบด้วยแก่นสาระ (Theme) หัวเรื่อง (Topic) ที่สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ที่นักเรียนเรียน (Across Curriculum) โดยบูรณาการเนื้อหาทางภาษาให้สอดคล้องกัน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 20 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งวัดได้จาก แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมในแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น เกม (Language Games) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) กิจกรรมการหา ข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะต่างๆ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการปฏิบัติจริง (Learning by doing) อย่างเป็นกระบวนการ (Process) ลักษณะรูปแบบกิจกรรมเป็นทั้งกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่ กิจกรรมกลุ่ม ผสมผสานความรู้ที่เชื่อมโยงจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในลักษณะบูรณาการแบบสอดแทรก โดยนำเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในวิชาดังต่อไปนี้ คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา และศิลปศึกษา เข้ามาบูรณาการกับวิชาภาษาอังกฤษเป็นการวางแผนการสอน และสอนโดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ
2. การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
   2.1 ความเป็นมาและความหมายของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
   2.2 วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
   2.3 ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
   3.1 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
   3.2 แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
   3.3 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
   3.4 หลักการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. การสอนแบบบูรณาการ
   4.1 ความหมายของการบูรณาการ
   4.2 เหตุผลที่ต้องบูรณาการ
   4.3 ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ
   4.4 หลักการสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการบูรณาการ
   4.5 รูปแบบของการบูรณาการ
   4.6 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 1) ได้กล่าวว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งใน 8 กลุ่มที่กำหนดให้เป็นองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่าง

สร้างสรรค์ โดยนำจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาจัดเป็นสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษในทุกช่วงชั้น

วิสัยทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราว และวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ โครงสร้างหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของ ผู้เรียน (Proficiency - Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 – 3) ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6) ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1 – 3) ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4 – 6) ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

คุณภาพของผู้เรียน

ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเกิดความมั่นใจในการที่จะสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยยังคงความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมีเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว ไว้เป็นกรอบสำหรับแต่ละช่วงชั้น ซึ่งกรอบสำหรับช่วงชั้นที่ 2 มีดังนี้

ช่วงชั้นที่ 2 (จบชั้นประถมปีที่ 6)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน และนำเสนอข้อมูลข่าวสารสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมในชุมชน

2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง - พูด - อ่าน ตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ - ขาย ลมฟ้า อากาศ ภายในวงศัพท์ ประมาณ 1050 - 1200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

3. ใช้ประโยคเดี่ยว และประโยคผสม สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

4. เข้าใจข้อความที่เป็นความเรียง และไม่ใช่ความเรียงในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในบริบทที่หลากหลาย

5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ตามบริบทของข้อความที่พบตามระดับชั้น

6. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ นำเสนอและสืบค้นข้อมูลความรู้ ในวิชาอื่นที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้น

7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในห้องเรียน และในโรงเรียนในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อความเพลิดเพลิน

สาระและหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 19) ใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามจุดหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งตามสาระหลักดังนี้

สาระ

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึงองค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections) หมายถึง ความสามารถทางภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยกำหนดจากสาระหลักทั้งสี่ ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร

ความคิดเห็นแสดงความรู้สึกโดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่รวมกันในสังคม

2. การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 ความหมายการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำหรับความหมายของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 5) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้ โดยบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544: 7) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และประดิษฐ์ใหม่ โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และ

ให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ใช้หลายวิธีสอนจากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย คือพัฒนาพหุปัญญา รวมทั้งเน้นการใช้วิธีการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ ผู้เรียนมีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองโดยเลือกสิ่งที่ต้องการเรียน วางแผนการเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียน ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง และประเมินผลการเรียนรู้ของตน โดยมีผู้สอนทำหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยวางแผนเตรียมการจัดการ สังเกต ชี้แนะ ให้คำปรึกษาและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 6–7) กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งอาศัยแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (หมวด 4) เป็นพื้นฐานในการศึกษา ค้นคว้า และพิจารณาเลือกใช้รูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ ได้ตามความเหมาะสม เทคนิคและวิธีการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์ผู้เรียน การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ช่วยให้ครูผู้สอนมีข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม หลักการวิเคราะห์ผู้เรียนควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบคือ ธรรมชาติของผู้เรียน ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เดิม วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2.2 การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.3 การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เชื่อมโยงกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2.2.4 การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชา โดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลัก และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2.5 การออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายเพื่อสะท้อนภาพให้เห็นได้ชัดเจน และแน่นอนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างไร ทำให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนรอบด้าน ที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินผู้เรียน ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณสมบัติตาม

เป้าหมายของการจัดการศึกษา ที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข

2.3 ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (พ.ค.ร.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541: 10) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางขึ้น โดยกำหนดตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน 9 ข้อ และตัวบ่งชี้การสอนของครู 10 ข้อ เป็นเครื่องตรวจสอบว่า เมื่อใดก็ตามที่เกิดการเรียน หรือการสอนตามตัวบ่งชี้เหล่านี้ เมื่อนั้นได้เกิดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแล้ว ดังนี้

2.3.1 ตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน

2.3.1.1 ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

2.3.1.2 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

2.3.1.3 ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม

2.3.1.4 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล

2.3.1.5 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน

2.3.1.6 ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.3.1.7 ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข

2.3.1.8 ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัย และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

2.3.1.9 ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3.2 ตัวบ่งชี้การสอนของครู

2.3.2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ

2.3.2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจ และเสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.3.2.3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง

2.3.2.4 ครูจัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์

2.3.2.5 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง

2.3.2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน

2.3.2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้

2.3.2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง

2.3.2.9 ครูฝึกฝนกิริยามารยาท และวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย

2.3.2.10 ครูสังเกต และประเมินพัฒนาการของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง

สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผู้เรียน และผู้สอนแบ่งกันทำหน้าที่ ดังนี้คือผู้เรียนมีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยเลือกสิ่งที่ต้องการเรียน วางแผนการเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียน ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง และประเมินผลการเรียนรู้ของตน ส่วนผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยวางแผน เตรียมการจัดการ สังเกต ชี้แนะ ให้คำปรึกษา และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ มีการพัฒนาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้หลายวิธีเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านจิตวิทยา ด้านภาษาศาสตร์ และด้านการศึกษา ด้วยเหตุนี้นักภาษาศาสตร์ และผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้เสนอแนวการสอนในลักษณะ การสอนเพื่อการสื่อสาร โดยมีความเชื่อว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ ประกอบด้วย เสียง ศัพท์ และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนั้นการสอนจึงควรให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้ ไม่ควรสอนให้รู้เฉพาะรูปแบบ หรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเราใช้ภาษาเป็นสื่อเพื่อทำหน้าที่ตอบรับ โต้แย้ง ออกคำสั่ง ขออนุญาต เป็นต้น และต้องใช้ภาษาให้เหมาะตามสภาพสังคมด้วย

3.1 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักภาษาศาสตร์หลายท่านให้ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังนี้

ไฮมส์ (Hymes. 1979: 4) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการสื่อสารว่า เป็นความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม โดยเป็นความสามารถที่จะรู้ได้ว่าเมื่อไรควรจะพูด และควรจะพูดอะไร กับใคร ที่ไหน ในลักษณะอย่างไร

กองวิจัยทางการศึกษา (2542: 12) ให้ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่าภาษาคือ เครื่องมือในการสื่อสาร และเป้าหมายของการสอนภาษาคือ พัฒนาผู้เรียนให้มี

ความสามารถในการสื่อสาร

สมยศ แม่นแย้ม (2543: 26) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการสอนที่เน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาสังคมศาสตร์ (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหา บริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ในแต่ละชุมชนอาจมีการใช้ภาษาที่ผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

สรุปได้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมาย ในการสื่อสารแลกเปลี่ยน ข้อมูลซึ่งกันและกัน ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบททางสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยสอนให้ผู้เรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ ว่าเมื่อไรควรพูด ควรพูดกับใคร เมื่อไร ที่ไหน ในลักษณะอย่างไร

3.2 แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามคำจำกัดความที่ ดักลาส บราวส์ (H. Douglas Brown. 1987: 213) เสนอไว้มี 4 ประการ คือ

1. เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่ องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสาร และไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษา หรือไวยากรณ์

2. เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมา เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างภาษามิใช่เป้าหมายหลัก แต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหาก ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย

3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อความหมายบ่อยครั้งที่ความคล่องแคล่ว อาจจะมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย

4. ในการเรียนการสอน ภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในขั้นตอนท้ายสุด ผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจ และสร้างสรรค์ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 110-111) ได้ให้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมาย ของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน คือสามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะพูด ผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปยังสถานที่ที่ต้องการจะไปได้

2. การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มักต้องใช้หลายทักษะรวม ๆ กันไป และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกิริยาท่าทางประกอบ

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลเพิ่มเติม (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย

4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียน ต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย เช่น เกมส์ (Games) การแก้ปัญหา (Problem Solving) สถานการณ์จำลอง (Simulation) การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Play) กิจกรรมเหล่านี้ ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา

5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์ทางภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอน จึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น มิฉะนั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ และไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนัก แต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 25-26) กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า

1. เป็นการสอนให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง ปริมาณเนื้อหาที่นักเรียนเรียนไม่สำคัญเท่ากับความสามารถในการใช้ภาษา มีเจตคติ ที่ดี เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน

2. เป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนว่า ต้องการเรียนเพื่อจุดประสงค์ใด คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและความตั้งใจตลอดจนความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน

3. การดำเนินการสอน กิจกรรมทางภาษาเป็นหัวใจในการสอน เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนฝึกใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษาซึ่งมีผลให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคนด้วย

4. นักเรียนเรียนรู้ ด้วยการฝึกใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่ มิใช่จากการสอนของครูฝ่ายเดียว นักเรียนเรียนรู้จากกิจกรรมและสื่อต่างๆ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำ ให้กำลังใจ

และช่วยเหลือนักเรียน โดยเรียนจากการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือตามลำพัง นับเป็นการสร้างนิสัย ในการแสวงหาความรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

5. บทบาทของครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากครูผู้สอน หรือผู้แสดงมาเป็นผู้ชี้แนะ หรือผู้กำกับการแสดง เป็นผู้จัดกิจกรรม ให้นักเรียนได้รับการฝึกฝน คอยกระตุ้นชี้แนะแนวทางให้การเรียนคล่องตัว มีชีวิตชีวา

6. เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ โดยมิได้มุ่งแต่เนื้อหาวิชาและทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเดียว ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการ มากกว่าการเน้นจุดย่อย ๆ เพราะในสภาพชีวิตจริงการกระทำใด ๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน

กองวิจัยทางการศึกษา (2542: 13) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องเน้นให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ได้คือ

1. เน้นการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีการใช้ภาษา (Usage)

2. ผู้เรียนต้องรู้เป้าหมาย ของการทำกิจกรรมแต่ละอย่าง อย่างชัดเจน

3. การสอนจะต้องเน้นความสำคัญของส่วนทั้งหมด (Whole) ของภาษาที่สอน แล้วค่อยเน้นลงไปในส่วนย่อย (Parts)

4. เน้นกระบวนการเรียน (Processes) มากกว่าเน้นรูปแบบ (Forms)

5. เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ

6. ไม่ควรขัดจังหวะ หรือแก้คำผิดระหว่างทำกิจกรรม ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือช่องว่างด้านข้อมูลระหว่างผู้ร่วมทำกิจกรรม (Information Gap)

นอกจากนี้ฟินอกคิแอโร และโบโมโน (กองวิจัยทางการศึกษา. 2542: 14–15; อ้างอิงจาก Finocchiaro and Bomono. 1973) ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. ควรวางแผน ในการจัดประสบการณ์การเรียน ให้แก่ผู้เรียนอย่างรอบคอบ

2. ควรวางแผน ในการจัดสถานการณ์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่นำเสนอใหม่ อย่างแจ่มแจ้ง

3. ควรจัดบทเรียน ให้มีทั้งการฝึกเพื่อให้เป็นนิสัย และการฝึกให้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

4. ควรใช้ภาษาของผู้เรียนให้น้อยที่สุด แต่ในบางครั้งควรตัดสินใจใช้ภาษาของผู้เรียนทันที เมื่อเห็นว่าจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อมูลที่สำคัญบางประการ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ควรรู้จักวิธีการจัดให้ผู้เรียนฝึกพร้อมกันทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่มหรือฝึกเป็นรายบุคคล

6. ควรมีความชำนาญในการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกเป็นคู่

7. ควรจัดเตรียมการฝึก บทสนทนา ตลอดจนบทความต่าง ๆ เพื่อให้บทเรียนมีหลายลักษณะ อันจะช่วย เสริมเนื้อหาของบทเรียนนั้น และช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร

8. ควรมีความคล่องตัวในการเตรียมบท (Script) สำหรับบันทึกเสียง และสามารถนำการฝึกในห้องปฏิบัติการ มาประสานกับการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ได้อย่างเหมาะสม

9. ควรมีความสามารถในการตัดสินได้ว่า ผู้เรียนระดับต้น ควรจะใช้กิจกรรมการอ่าน และ กิจกรรมการเขียนเมื่อใด

10. ควรจัดเตรียมบทเรียนสำหรับอ่าน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มพูนทั้งด้านความรู้ และประสบการณ์

11. ควรจัดกิจกรรมการเรียน ที่จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการเขียน อย่างอิสระแก่ผู้เรียน

12. ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษาทั้งจากบทสนทนา และการจัดกิจกรรมอย่างเป็นทางการ

13. ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในชาติของตนเอง ในขณะที่เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

14. ควรเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษา และข้อเท็จจริงด้านวัฒนธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ

15. ควรจัดการประเมินผล ที่จะทำให้ทราบถึงสัมฤทธิผลของผู้เรียน ความต้องการในการ จัดซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล รวมทั้งประสิทธิภาพในการสอนของตัวครูเอง

สรุปได้ว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น มุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนมากกว่ารูปแบบไวยากรณ์ โดยการใช้กิจกรรมทางภาษาที่เหมาะกับระดับผู้เรียนในการฝึกภาษาอังกฤษ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกโดยการสอนแบบบูรณาการระหว่างวิชาอื่น กับวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้

3.3 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากแนวคิดในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบนี้เอง จึงทำให้เกิดขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอนที่ใช้จัดการสอนกันทั่วไปในขณะนี้ และขั้นตอนการสอนนี้มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์ การสอน เทคนิคการสอน สื่ออุปกรณ์ และหน่วยการสอนด้วย ครูผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพื่อจะได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 134-135) และ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 112-115) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language) จัดเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุด เพราะในขั้นตอนนี้ ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ และฝึกใช้ภาษาในลำดับถัดไป จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งในการเสนอเนื้อหามักจะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางภาษาในการเสนอเนื้อหาอาจจะดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน โดยอาจใช้รูปภาพ การเล่าเรื่องให้ฟังหรืออ่าน ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนา แต่ไม่ควรเป็นประโยคเดี่ยว ๆ และเนื้อหานี้นอกจากจะมีคำศัพท์หรือรูปแบบภาษาที่ต้องการสอน แล้วก็ควรจะมีคำศัพท์หรือรูปแบบภาษาที่นักเรียน ได้เรียนรู้มาบ้างแล้ว เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง หรืออ่านได้บ้าง

1.2 กระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบดูว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่อง ที่ฟังหรืออ่านเพียงใดเช่น ถามคำถามให้ตอบ หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด ถ้าผู้เรียนตอบได้ หรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการเสนอเนื้อหามากนัก ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจเคยเรียนรู้เนื้อหาดังกล่าวมาบ้างแล้ว แต่ถ้าผู้เรียนตอบได้บ้างหรือไม่ได้เลย ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอน หรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ และในการสอนผู้สอนต้องอธิบาย และแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาทางภาษานั้น มีรูปแบบ วิธีการใช้และมีความหมายอย่างไร และถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายก็ได้

2. ขั้นการฝึก (Practice/ Controlled Practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่มีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ ด้วยเช่นกัน การฝึกแบบควบคุมนี้ ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical) หรือบางครั้งเรียกว่าการฝึก ซ้ำๆ (Repetition Drill) คือเป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำ ๆ ตามตัวอย่าง จนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้ แต่ยังไม่เน้นในด้านความหมาย ดังนั้นในการฝึกแบบนี้ นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปภาษาที่ฝึกก็ได้ ในการฝึกในขั้นนี้ อาจทำตามขั้นตอนในการฝึกดังนี้

2.1 ให้ผู้เรียนฟังตัวอย่างภาษาจากเทป หรือจากครูผู้สอนประมาณ 2 - 3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้สอนเป็นผู้พูดให้ฟัง จะต้องออกเสียงหรือพูด อย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเร็วปกติ

2.2 ให้ผู้เรียนฝึกพูด หรือออกเสียงพร้อมกันตามตัวอย่าง อาจจะให้ผู้เรียนฝึกพร้อมกันทั้งห้อง หรือแบ่งฝึกทีละครึ่งห้อง ตามความเหมาะสม การฝึกในลักษณะนี้ จะทำให้ทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเองพร้อม ๆ กับได้เรียนรู้การออกเสียง หรือการพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย

2.3 หลังจากฝึกพร้อมกัน ผู้สอนสุ่มเรียกผู้เรียนให้ฝึกทีละคน ในขณะเดียวกันให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่เหลือมีส่วนช่วย ผู้ที่ถูกเรียกให้ฝึกเดี่ยวได้ ถ้าผู้เรียนนั้นมีปัญหาในการฝึกทั้งนี้เพื่อให้ร่วมกิจกรรม แม้จะเป็นการฝึกทีละคนก็ตาม นอกจากนี้ผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่

2.4 ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนในด้านความหมาย โดยถามด้วยคำถามง่าย ๆ ให้ ผู้เรียนตอบสั้นๆ ว่าใช่ - ไม่ใช่ หรือถูก - ผิด เป็นต้น การฝึกแบบควบคุมนี้ เน้นที่ความถูกต้องของรูปแบบภาษาเป็นสำคัญ ฉะนั้นการฝึกใน ขั้นนี้ควรใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/ Free Practice) เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเพราะการฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียน กับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไปมีจุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้ มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด ซึ่งการที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริงก็คือ การที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาส นำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนมาแล้ว มาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในขั้นนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็น ที่จะต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้ เหมือนกับการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้ จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของ การทำกิจกรรมแบบต่างๆ โดยผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม หรือจัดการขั้นเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมให้ เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนประสบปัญหาในการ ทำกิจกรรม หรือให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

สรุปว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีจุดมุ่งหมายให้ นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ เนื้อหาที่ใช้จะเน้นไปที่การสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการฝึก โดยมีครูเป็นผู้เตรียมกิจกรรมหรือสถานการณ์ คอยให้ความช่วยเหลือและแนะนำให้ผู้เรียนทำกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ขั้นเสนอเนื้อหาภาษา (Presentation) ขั้นการฝึก (Practice) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

3.4 หลักการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร

มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมภาษา เช่น

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2539: 65) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ การใช้กิจกรรมภาษาว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มิได้มุ่งในด้านเนื้อหาอย่างเดียว แต่มุ่งที่ความสามารถที่จะสื่อสารได้ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมทางภาษาขึ้นในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้

ภาษาได้อย่างแท้จริงตามระดับความสามารถของตน กิจกรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะผู้เรียนจะต้องใช้กิจกรรมเพื่อการแสดงออกทางภาษาไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ฉะนั้นการนำกิจกรรมทางภาษามาฝึกฝนทักษะทางภาษา จะทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน และได้รับความรู้ไปโดยไม่รู้ตัว

สมยศ แม่นแย้ม (2543. 26)ได้กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ครูจะต้องจัดให้ผู้เรียน มีโอกาสแสดงออกทางภาษา ในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และ ผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ครูมีหน้าที่คอยช่อยเหลือ แนะนำและแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน

สำหรับหลักการจัดกิจกรรมภาษานั้น จอห์นสัน (Johnson. 1982: 163 -172) ได้เสนอหลักการของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. การถ่ายโอนข้อมูล (The Information Transfer Principle) หมายถึงการถ่ายทอดข้อมูลจากทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่ง การถ่ายโอนข้อมูลมักเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักการนี้ให้มาก เช่น ให้ผู้เรียนอ่านข้อความ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปกรอกแบบฟอร์ม หรือเขียนลงในตารางเป็นต้น

2. หลักการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ (The Information Gap Principle) หลักการนี้ถือว่า การสื่อสารจะเกิดขึ้น เมื่อมีช่องว่างของข้อมูล หลักการนี้จะทำให้เกิดสถานการณ์การสื่อสาร ที่เป็นจริงและยังทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์อีกด้วย

3. หลักการเชื่อมต่อข้อมูล (The Jigsaw Principle) หลักการนี้คือ ผู้เรียนแต่ละคนมีข้อมูลไม่ครบจะต้องนำข้อมูลของแต่ละคนมารวมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้ไปจัดการกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

4. หลักการพึ่งพาอาศัยข้อมูลซึ่งกันและกัน (The Task Dependency Principle) หลักการนี้ต่างจากหลักการที่ 3 โดยผู้เรียนแต่ละคนจะต้องปฏิบัติภาระงานย่อย (Sub Task) ของตนให้สำเร็จก่อนแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มารวมกัน เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดไปใช้ในการปฏิบัติภาระงานใหญ่ (Major Task) ดังนั้นทุกคนต้องตั้งใจปฏิบัติภาระงานย่อยให้ดีที่สุด

5. หลักการตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา (The Correction for Content Principle) หลักการนี้ใช้ประกอบกับทุกหลักการที่กล่าวมาแล้ว กล่าวคือหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง จะต้องมีการตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ถูกต้อง หรือไม่ ซึ่งอาจจะเป็นการตรวจสอบโดยครู หรือผู้เรียนเองก็ได้

ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1986: 44-45) กล่าวว่าหลักในการจัดกิจกรรมภาษา จะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสาร (A Desire to Communicate) กิจกรรมที่จะให้ ผู้เรียนใช้ภาษาต้องเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน มีลักษณะเหมือนการสื่อสารจริง และจะต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษา

2. มีวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (A Communicative Purpose) ผู้เรียนต้องมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

3. เน้นเนื้อหามากกว่ารูปแบบ (Content not form) ขณะที่ผู้เรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรม ความสนใจจะต้องอยู่ที่สิ่งที่จะสื่อ (What to say) ไม่ใช่อยู่ที่ว่าจะพูดอย่างไร (How to say) ผู้เรียนต้องมีสารที่ต้องการสื่อ

4. มีความหลากหลายของภาษา (Variety of Language) กิจกรรมนั้น ต้องเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลายรูปแบบ ผู้เรียนควรมีอิสระในการเลือกใช้ภาษา และการใช้แหล่งข้อมูล

5. ไม่มีการแทรกแซงจากครู (No Teacher Intervention) ในขณะที่ผู้เรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมผู้สอนไม่ควรแก้ไขภาษาทุกครั้ง ถึงแม้ผู้เรียนจะใช้ภาษา หรือออกเสียงผิดพลาดบ้างก็ตาม ครูควรสนใจฟังและดูการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อจะได้ให้ข้อมูลย้อนกลับได้ถูกต้อง ครูควรประเมินผลของการปฏิบัติกิจกรรม ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารหรือไม่

6. ไม่ใช้สื่อที่ควบคุมการใช้ภาษา (No Materials Control) สื่อที่ใช้ในกิจกรรมเพื่อการสื่อสารจะต้องไม่ใช้สื่อที่บังคับ หรือควบคุมให้ผู้เรียน ใช้ภาษาแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ

ลิตเติ้ลวูด (Littlewood. 1990: 92) และ สเตอร์น (Stern. 1992: 177) เสนอแนะว่าหลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการพูด (Pre-communication Activities) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเพื่อฝึกภาษาส่วนย่อย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาในส่วนย่อย ๆ เช่น เสียง โครงสร้าง ดังนั้นจึงถือว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่เน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา (Accuracy-based Activities of Linguistic Exercise) ก่อนการทำกิจกรรมการพูดจริง

2. กิจกรรมการพูด (Communicative Activities) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาโดยรวม (Whole-task Practice) ในการปฏิบัติกิจกรรมนี้ ผู้เรียนจะต้องนำความรู้ และทักษะทางภาษาแต่ละส่วน (Sub-skill) ที่ได้ฝึกไปแล้วมาบูรณาการ เพื่อสื่อให้ได้ความหมายที่ต้องการ กิจกรรมนี้จึงเป็นกิจกรรมที่เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency-based Activities)

สรุปได้ว่า หลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นความต้องการที่จะสื่อสารของผู้เรียนเป็นหลัก ครูจึงควรใช้สถานการณ์แบบสถานการณ์จริง โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติจริงด้วยการใช้ภาษาอังกฤษที่หลากหลาย โดยมีครูเป็นผู้ดูแลและแนะนำ กิจกรรมที่ใช้ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ใช้ภาษาในการสื่อสารให้มากที่สุด

4. การสอนแบบบูรณาการ

4.1 ความหมายของการบูรณาการ

การสอนแบบบูรณาการ หรือคำว่า บูรณาการ (Integration) มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

ชนาธิป พรกุล (2543: 57) กล่าวว่า การบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ทุกชนิด ที่บรรจุอยู่ในแผนของหลักสูตร เป็นการเชื่อมโยงในแนวนอน ระหว่างหัวข้อและเนื้อหาต่างๆ ที่เป็นความรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พุทธพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย การบูรณาการทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และรู้ในเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง

กรมวิชาการ (2544: 137) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า คือ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ซึ่งเปิดโอกาสให้ใช้วิธีการตั้งคำถาม และกระบวนการแก้ปัญหา มาเป็นตัวนำกระบวนการแสวงหาความรู้และทักษะ โดยไม่ยึดติดในโครงสร้างของสาขาวิชาต่างๆ ทางด้านวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน

ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ (2544: 1) กล่าวว่า การบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์หรือวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป รวมเข้าด้วยกันภายใต้เรื่องราวโครงการหรือกิจกรรมเดียวกันเพื่อแก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 141) ให้ความหมาย ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ และเป็นประสบการณ์ตรงที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ในวิชาการหลาย ๆ แขนง ในลักษณะสหวิทยาการ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการแสวงหาความรู้ที่เชื่อมโยงทั้งหลักสูตรและวิธีสอน ตลอดจนแนวคิดของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้แบบองค์รวม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545: 182) กล่าวว่า สำหรับความหมายของคำว่าบูรณาการนั้น อาจพิจารณาได้เป็นสองนัย คือความหมายโดยทั่วไปของคำว่าบูรณาการ และความหมายเฉพาะในทางศึกษาศาสตร์ดังนี้

ความหมายโดยทั่วไป บูรณาการ หมายถึง การทำให้สมบูรณ์ คือการทำให้หน่วยย่อยๆ ที่สัมพันธ์ อิงอาศัยกันอยู่ เข้ามาร่วมทำหน้าที่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียว ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเอง พระเทพเวที (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. 2545: 182; อ้างอิงจาก พระเทพเทวี. 2531) ส่วนอีกความหมายหนึ่ง ซึ่งกล่าวเฉพาะเจาะจงไปถึงองค์ความรู้ ในสาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์

ความหมายในทางศึกษาศาสตร์ บูรณาการ หมายถึง การนำเอาศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ คือ หลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของวิชาต่างๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน

ทำให้เอกลักษณ์ของแต่ละวิชาหมดไป และเกิดเอกลักษณ์ใหม่ของหลักสูตร

จากความหมาย ของการสอนแบบบูรณาการที่กล่าวมา พอจะสรุปได้ว่า การสอนแบบบูรณาการหมายถึง การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง มาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4.2 เหตุผลที่ต้องบูรณาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 2) และ สุวิทย์ มูลคำ (2545: 184) กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องบูรณาการไว้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ และทักษะต่างๆ ในเวลาเดียวกัน ทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในลักษณะองค์รวม ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงและสอดคล้องกับชีวิตจริง

2. หลักสูตรและการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีประโยชน์ในการลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่างๆ ปัจจุบันความรู้และข้อมูลต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การเรียนรู้แบบสัมพันธ์วิชา มีความสำคัญมากกว่าแต่ละวิชา ต่างก็จะเพิ่มเนื้อหาวิชาของตนเข้าไป

3. การเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถตอบสนองความสามารถ ของผู้เรียนซึ่งมีหลายด้าน เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ มิติสัมพันธ์ ความแคล่วคล่องของร่างกายและการเคลื่อนไหว ดนตรี สังคมหรือ มนุษยสัมพันธ์ และความรู้ความเข้าใจตนเอง ซึ่งรวมเรียกว่า พหุปัญญา (Multiple Intelligence) และตอบสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออก และตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

4. ข้อค้นพบทั้งทางทฤษฎีการเรียนรู้ และผลวิจัยทางการศึกษาต่างยืนยันตรงกันว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเรียนรู้อย่างมีความหมาย เมื่อมีการบูรณาการเข้ากับชีวิต

5. ปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร สรรพศาสตร์ทั้งหลาย ที่มีมากมายในโลกได้รับการจัดระบบที่ดีเชื่อมโยงกับเรื่องราว ที่ค้นพบใหม่ ทุกคนมีสิทธิ์เท่า ๆ กันในการแสวงหาง่ายขึ้นสะดวกขึ้น พึ่งพิงผู้สอนน้อยลง ผู้สอนจึงจำเป็นต้องเลือกเฉพาะสาระที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ผู้เรียนต้องการโดยใช้เวลาเท่าเดิม

6. ไม่มียาอายุวัฒนะฉันใด ก็ยังไม่มีหลักสูตรวิชาใดเพียงวิชาเดียวที่สำเร็จรูปและสามารถนำไปใช้ แก้ปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้

7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคน ได้ใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถและทักษะ ที่หลากหลายในการเข้าร่วมกิจกรรม

ดังนั้น การบูรณาการ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเชื่อมโยงเนื้อหา สาระความรู้ และกระบวนการเรียนการสอน ด้วยเหตุผลที่ว่า ปัญหาที่ต้องแก้ไขและประสบการณ์ต่างๆ ล้วนแต่มี

การเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน หลาย ๆ สาขาวิชา คนเราจึงต้องเรียนรู้ และใช้ทักษะมากมายเพื่อแก้ปัญหา นอกจากนั้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยังทำให้เกิดพัฒนาการที่ดีขึ้นในทักษะต่างๆ เช่น การแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีการสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ หรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกจริง ๆ ช่วยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริง อีกทั้งปัจจุบันมี เนื้อหาสาระ หรือประเด็นปัญหาในสังคมเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม หรือปัญหาสุขอนามัยต่างๆ การบูรณาการเนื้อหาสาระ หรือประเด็นปัญหาภายใต้หัวเรื่องเดียวกัน จะทำให้สามารถใช้เวลาที่มีอยู่จำกัด ในตารางเรียนได้อย่างคุ้มค่า

4.3 ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ (2544: 4) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการบูรณาการ คือ

1. เป็นการบูรณาการระหว่าง ความรู้ และ กระบวนการเรียนรู้
2. เป็นการบูรณาการระหว่าง พัฒนาการทางด้านความรู้ และ ทางด้านจิตใจ
3. เป็นการบูรณาการระหว่าง ความรู้ และ การปฏิบัติ
4. เป็นการบูรณาการระหว่าง สิ่งที่อยู่ในห้องเรียน และ สิ่งที่อยู่ในชีวิตจริง
5. เป็นการบูรณาการระหว่าง วิชาต่างๆ

4.4 หลักการสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการบูรณาการ

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ (2544: 5)กล่าวถึงหลักการสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ

1. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. จัดประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียน
3. เน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมและจริยธรรมที่ถูกต้อง
4. จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ
5. ให้ผู้เรียนได้ร่วมทำงานกลุ่ม

4.5 รูปแบบของการบูรณาการ

ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ (2544: 6–11) ได้กล่าวถึง รูปแบบ ของการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า มี 2 ลักษณะคือ การบูรณาการภายในวิชา และ การบูรณาการระหว่างวิชา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การบูรณาการภายในวิชา เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ ระหว่างเนื้อหาในกลุ่มวิชา หรือรายวิชาเดียวกันเข้าด้วยกัน

2. การบูรณาการระหว่างวิชา เป็นการบูรณาการที่จัดได้ว่า เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการเชื่อมโยง หรือรวมศาสตร์ต่างๆ ตั้งแต่2 สาขาวิชาขึ้นไปภายใต้หัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์หรือความรู้ในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไปเพื่อแก้ปัญหา หรือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง และมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมาก การบูรณาการระหว่างวิชามีด้วยกัน 4 แบบ คือ

2.1 บูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) เป็นการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งได้นำเนื้อหาของวิชาอื่นๆ เข้ามาบูรณาการกับวิชาที่ตนสอนเป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว

2.2 การบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สอนต่างวิชากัน ต่างคนต่างสอน แต่วางแผนการสอนร่วมกัน เพื่อรวมองค์ประกอบของหัวข้อเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) หรือปัญหา (Problem) แล้วครูผู้สอนแต่ละวิชาสอนแยกกัน ชิ้นงานที่ให้แก่ผู้เรียน ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดต้องสะท้อนถึงหัวข้อเรื่อง ความคิดรวบยอดหรือปัญหาที่ระบุไว้ร่วมกัน

2.3 การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary) วิธีการนี้ ครูผู้สอนหลายๆ คนจากหลายวิชามาวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) ปัญหา (Problem) ต่างคนต่างแยกกันสอนเป็นส่วนใหญ่ แต่มีการมอบหมายงานหรือโครงงาน (Project) ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงสาขาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน และกำหนดว่าจะแบ่งโครงงานนั้นออกเป็นโครงงานย่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละรายวิชาตามโครงงานย่อยนั้น

2.4 การบูรณาการแบบข้ามวิชา หรือร่วมกันสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary) วิธีการนี้เป็นการสอนที่ครูผู้สอนวิชาต่างๆ จะร่วมกันสอนเป็นคณะหรือเป็นทีม มีการวางแผนปรึกษาหารือร่วมกัน โดยกำหนดหัวข้อเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) หรือปัญหา (Problem) ร่วมกัน แล้วร่วมกันสอนเป็นคณะโดยผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน

นอกจากนี้สุวิทย์ มูลคำ (2545: 184) ได้เสนอรูปแบบการบูรณาการ โดยจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

แบบที่ 1 จำแนกตามจำนวนผู้สอน แบ่งเป็น 3 ลักษณะได้แก่

1.1 การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริง หรือสาระที่กำหนดขึ้น เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา เป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระและกระบวนการเรียนรู้ ของกลุ่มสาระต่างๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ มาจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้

ความจริง จากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

1.2 การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนานกันไปภายใต้หัวเรื่องเดียวกัน แต่การสอนนั้นยังแยกกันสอน เช่น

ผู้สอนคนที่ 1 สอนวิทยาศาสตร์ เรื่องเงา

ผู้สอนคนที่ 2 สอนคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดระยะทาง โดยการวัดเงา คิดคำนวณในเรื่องเงา จัดทำกราฟของเงาในระยะต่างๆ หรือ

ผู้สอนคนที่ 3 สอนวิชาศิลปะ เรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงา

การบูรณาการแบบคู่ขนาน ผู้สอนสามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ได้มากกว่า 3 คน หรือ 3 สาระการเรียนรู้ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นมาจะสามารถเชื่อมโยง ให้เข้ากับสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้มากน้อยเพียงใด

1.3 การบูรณาการแบบสอนเป็นทีม ผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันคิดหัวข้อเรื่องหรือ โครงการขึ้นมา โดยใช้เวลาเรียนต่อเนื่องกัน วิธีการคือรวมจำนวนชั่วโมงของสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผู้สอนเคยแยกกันสอนนั้น มารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ลักษณะของผู้สอน สอนเป็นทีม ผู้เรียน เรียนรู้เป็นทีม สำหรับกรณีที่ต้องการเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ หรือมีรายละเอียดบางเรื่องที่เฉพาะเจาะจง ผู้สอนก็สามารถแยกกันสอนได้ ตัวอย่างการบูรณาการแบบสอนเป็นทีม เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ เป็นต้น

แบบที่ 2 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.1 การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงแนวคิด ทักษะและความคิดรวบยอด ของสาระการเรียนรู้สาระใดสาระหนึ่งนั่นเอง ตัวอย่างเช่น

การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงทักษะทางภาษาระหว่างการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หลักภาษา และการใช้ภาษาโดยใช้วรรณกรรมหรือวรรณคดีเป็นแกน จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดและความเชื่อมโยงระหว่างความคิดได้ดี ผู้เรียนจะเรียนรู้อย่างมีความหมาย และเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำเอาสาระการเรียนรู้จากหลายกลุ่มสาระ มาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้ภายใต้หัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน

แบบที่ 3 จำแนกตามประเภทของการบูรณาการ

3.1 การบูรณาการแบบสหวิทยาการ เป็นลักษณะการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการนำเอาสาระการเรียนรู้จากหลายกลุ่มสาระ มาเชื่อมโยงร้อยรัดให้เป็นเนื้อเดียวกัน เพื่อจัดการเรียนรู้ภายใต้หัวข้อเรื่อง (Theme) เดียวกัน

3.2 การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ เป็นลักษณะการบูรณาการที่ผู้สอนนำเอาเรื่องหรือสาระการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ไปสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ หรือวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน เช่น ผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต้องการจะสอนเรื่อง การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ก็สามารถนำเรื่องนี้เข้ามาสอดแทรกในการสอนได้

สรุปได้ว่า การสอนแบบบูรณาการมี 2 แบบ คือ การบูรณาการภายในวิชา และการบูรณาการระหว่างวิชา การบูรณาการภายในวิชามีจุดเน้นอยู่ภายในวิชาเดียวกัน ส่วนการบูรณาการระหว่างวิชาเป็นการเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ต่างๆ ตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไปภายใต้หัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและความรู้ในวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อการแก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง และมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

4.6 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ (2544: 17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ดังนี้ คือ

1. กำหนดเรื่องที่จะสอน โดยการศึกษาหลักสูตร และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นหัวข้อเรื่อง ความคิดรวบยอด หรือปัญหา

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยศึกษาจุดประสงค์ของวิชาหลัก และวิชารองที่จะนำมาบูรณาการ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในการสอนสำหรับหัวข้อเรื่องนั้น ๆ เพื่อการวัดและประเมินผล

3. กำหนดเนื้อหาย่อย เป็นการกำหนดเนื้อหาย่อย ๆ สำหรับการเรียนรู้ ให้สนองจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4. วางแผนการสอน เป็นการกำหนดรายละเอียดของการสอน ตั้งแต่ต้นจนจบโดยการเขียนแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญเช่นเดียวกับ แผนการสอนทั่วไป คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

5. ปฏิบัติการสอน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ความสอดคล้องกันของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลสำเร็จของการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ฯลฯ โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อยไว้สำหรับการปรับปรุงและพัฒนา

6. การประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา เป็นการนำผลที่ได้จากการบันทึกรวบรวมไว้ขณะปฏิบัติการสอน มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในประเทศ ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งทำการวิจัยในโครงการ “ ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” โดยพบงานวิจัยของ กุศยา แสงเดช ที่จัดการเรียนการสอนแบบ “การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการบูรณาการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ” ในระดับประถมศึกษา แต่ไม่พบหลักฐานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรายงานผลของงานวิจัยนี้ และจากการศึกษางานวิจัยอื่น มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กิจกรรมภาษาในการเรียนการสอน ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

5.1 การสอนโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการรายวิชา

เคลลี่ (Kelly. 1991) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบบูรณาการเสริมทักษะกับนักศึกษาที่เรียนวิชาบัญชี 1 ของวิทยาลัยคอล์ดเวลล์ รัฐนิวเจอร์ซี่ เพื่อฝึกการอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง เพื่อใช้สำหรับการสมัครงาน การวิจัยนี้ได้เสนอวิธีการบูรณาการทักษะทั้ง 4 ทักษะเข้ากับหลักสูตรการบัญชี 1 กลยุทธ์ในการสอนนี้ถูกเรียกว่า การบูรณาการเสริมทักษะ ผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์ในการสอนนี้ ได้บูรณาการการพัฒนาทักษะเพื่อการสื่อสารเข้ากับหลักสูตรบัญชี โดยนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เอง และมีการเรียนแบบร่วมมือในการเรียนการสอน ทำให้การผสมผสานระหว่างการสอน และการสื่อสารประสบความสำเร็จ และนักเรียนมีผลคะแนนการสอบปลายภาค พัฒนาขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

5.2 การสอนโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์

เดบริเซย์ (Dabrisay. 1982: 76–83) ได้ศึกษาทดสอบความสามารถ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ในมหาวิทยาลัยออตตาวา โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ได้รับการฝึกทักษะการรับรู้ในระดับความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (Discourse Level) เป็นสถานการณ์ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง และกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการฝึกกระสวนประโยค (Pattern Drill) ด้วยการตั้งคำถาม พร้อมทั้งมีคำตอบให้เลือกเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน แล้วทดสอบโดยใช้สถานการณ์จริงๆ ซึ่งมี 3 แบบ คือ ให้นักเรียนสัมภาษณ์เจ้าของภาษา ให้ได้ข้อมูลมากที่สุดภายในเวลา 4 นาที ให้บรรยายลักษณะของผู้แสดงในขณะที่ดูการแสดง และให้พูดในหัวข้อที่กำหนดในเวลา 3 นาที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะ

โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารได้คะแนนสูงกว่านักเรียนที่ฝึกโดยไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 การสอนโดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร

อร่าม บุญมาไชย (2532 : 87) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการใช้และไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน กับ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการสอนแบบใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าการสอนโดยไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน

สายัญ จุปะมัคถา (2539) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่ใช้หลักการแปลข้อมูล (Information Transfer) กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหนังสือเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนเปริ่งวิสุทธาธิบดี จังหวัดสมุทรปราการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สองกลุ่ม พบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

รัตติยา ภูมิสายดร (2540) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา จังหวัดกาฬสินธ์ โดยการใช้หลักการจัดกิจกรรม ช่องว่างของข้อมูล(The Information Gap Principle) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้หลักการจัดกิจกรรมช่องว่างของข้อมูล (The Information Gap Principle) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู และทำให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก และใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วมากขึ้น

วอลลิ่ง (Walling. 1977: 6147–A) ได้ทำการวิจัยทดลองศึกษาผลของการเรียน โดยใช้กิจกรรมเกมเป็นสื่อทุกขั้นตอน กับการสอนวิธีอื่น เช่น การบรรยาย – อภิปราย การบรรยายอย่างเดียว และการบรรยายประกอบเกม กับนักศึกษาปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ จำนวน 180 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ใช้เกมเป็นสื่อการสอนทุกขั้นตอน มีผลสัมฤทธิ์ และความคงทนในการเรียนสูงกว่ากลุ่มอื่น

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมภาษาในการสอนภาษาสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้มาก เพราะการใช้กิจกรรมภาษาทำให้นักเรียนได้ฝึกทั้ง การใช้ภาษา ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการแสดงออก อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ เพราะผู้เรียนเห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้จริง และมีอิสระในการสื่อสาร

ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทั้งในและนอกห้องเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ และหากนำกิจกรรมภาษานั้นๆ มาสอนในลักษณะบูรณาการ โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป จะยิ่งทำให้ผู้เรียน ได้ประยุกต์ใช้ความคิด ประสบการณ์ และทักษะหลายๆ ทักษะในเวลาเดียวกันด้วย ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารในลักษณะบูรณาการ เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ได้ผลดียิ่งต่อไป

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ผู้วิจัยศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้การวิจัยบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากร
2. ระยะเวลาในการทดลอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 20 คน

2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เป็นเวลา 7 สัปดาห์ ๆ ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 20 คาบ โดย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และดำเนินการประเมินผล ใช้เวลาทดสอบในขั้นนี้ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

ขั้นที่ 2 เป็นการให้ความรู้และจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการแก่นักเรียนในห้องเรียน เป็นเวลา 6 สัปดาห์ รวม 16 คาบ

ขั้นที่ 3 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) ด้วยแบบทดสอบประเมินผลความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ใช้เวลาทดสอบในขั้นนี้ 2 คาบ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
4. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ (ภาคผนวก ก หน้า 61) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการเนื้อหาภาษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในลักษณะบูรณาการสอดแทรกแล้วนำมาจัดการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และใช้ทักษะจากวิชาต่างๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา

1.1 หลักการ และขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ในงานวิจัยนี้ ดัดแปลงมาจากชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (ชัยฤทธ์ ศิลาเดช. 2544: 112-116) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่1

1.1.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สาระการเรียนรู้รายปี โครงสร้างรายวิชา สาระการเรียนรู้พื้นฐาน คำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เนื้อหา และขอบข่ายวิชาที่สอน

1.1.2 กำหนดหัวเรื่อง (Theme) ซึ่งใช้ในงานวิจัยคือ My Family เพราะหัวเรื่องนี้เป็นเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อนเกินไปนัก อีกทั้งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียน และสามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้ โดยมีแนวการดำเนินงาน คือ ใช้การประชุมระดมความคิดระหว่างครูผู้สอนในระดับเดียวกัน ซึ่งสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษและรายวิชาอื่นๆ เพื่อกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาโดยมีหลักการดังนี้ คือ

1.1.2.1 วิชาภาษาอังกฤษเป็นแกน

1.1.2.2 นำเนื้อหาสาระจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมาเชื่อมโยง ในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยจัดทำผังความคิด (Mind Mapping) ภายใต้หัวเรื่องที่กำหนด คือ My Family ซึ่งแยกเป็นเรื่องย่อยๆ จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้คือ

1. Rooms in My House (ห้องต่าง ๆ ในบ้านของฉัน)
2. Furniture in the House (เครื่องเรือนในบ้าน)
3. Family Tree (สมาชิกภายในบ้าน)
4. My Relatives (ญาติๆ ของฉัน)
5. Making Food (มาทำอาหารกัน)

ขั้นตอนที่ 2

1.1.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงบูรณาการ

1.1.4 กำหนดผลการเรียนรู้ที่พึงเกิดในตัวผู้เรียน

1.1.5 กำหนดเวลาในแต่ละเรื่องย่อยให้เหมาะสม

1.1.6 สร้างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงบนพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้สอนคัดเลือกมาจากหนังสือ กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก (Young Learners), โครงงานภาษาอังกฤษกับเด็ก (Project with Young Learners) หนังสือเรียน Projects: Play and Learn (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546) หนังสือเรียน English Parade (2544) และหนังสือเรียน Let's go (2536) ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้นำภาษาที่เรียนไปใช้บูรณาการกับทักษะ และสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในรูปของกิจกรรมที่มีการกำหนดชิ้นงาน และลำดับการปฏิบัติงานชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้ โดย

1.1.7 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องใช้สนับสนุนการเรียนรู้

1.1.8 ตรวจสอบสื่อ / แหล่งการเรียนรู้ที่ครูแต่ละคนมีอยู่ หรือใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอยู่

1.1.9 จัดหาสื่อเพิ่มเติม โดยเฉพาะรายการที่จำเป็นต่อการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การวัดผลประเมินผล

1.1.10 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.11 การประเมินนักเรียนจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน และแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะบูรณาการ ตามหลักการข้างต้น รวม 5 แผน จากนั้นจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองกับกลุ่มทดลอง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ (ภาคผนวก ข หน้า 67)

แบบทดสอบนี้ ใช้วัดก่อนและหลังการทดลอง เป็นการวัดความสามารถแบบรวม (Integrated or Global Test) ในลักษณะทักษะสัมพันธ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาบทเรียนตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6) ของกระทรวงศึกษาธิการ และวิธีสร้างแบบทดสอบของสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 204–207) และอัจฉรา วงษ์โสธร (2538: 168–177)

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษแบบรวม (Integrated or Grobal-Tests) เพื่อวัดทักษะสัมพันธ์ ลักษณะแบบทดสอบมีทั้งข้อเขียน (Written Paper) และสัมภาษณ์ (Oral -Interview) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทดสอบ เพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 แบบทดสอบข้อเขียนวัดทักษะฟัง - อ่าน – เขียน จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน แบ่งข้อสอบเป็นฟังข้อความแล้วกาเครื่องหมายให้ตรงกับภาพ 5 ข้อ ชนิดจับคู่ 4 ข้อ ตอบคำถามจากรูปภาพ 6 ข้อ และอ่านจดหมายแล้วตอบคำถาม 5 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ 20 คะแนน

2.2.2 การสอบสัมภาษณ์ (Oral Interview) เป็นการวัดทักษะ ฟัง – พูด โดยการถามคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว หรือ ให้สถานการณ์ให้ผู้เรียนพูด จำนวน 10 คำถาม รวม 24 คะแนน ระหว่างการดำเนินการสอบ มีการบันทึกโดยใช้แถบบันทึกเสียงเพื่อนำมาประกอบการตรวจให้คะแนนอีกครั้งหนึ่ง

2.3 สร้างเกณฑ์การให้คะแนนการทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยศึกษาและดัดแปลงจากเกณฑ์การให้คะแนนของอัจฉรา วงษ์โสธร (2538: 130–135, 209–211) และแบบประเมิน FSI (The Foreign Service Institute Oral Interview) ของ ออลเลอร์ (Oller. 1979: 120–123)

2.3.1 กำหนดเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษแบบรวม ซึ่งพิจารณาจากแบบทดสอบแต่ละประเภทดังนี้

2.3.1.1 การให้คะแนนแบบทดสอบวัดทักษะอ่าน – เขียน โดยให้คะแนนการอ่านและการเขียน ข้อละ 1 คะแนน

2.3.1.2 การให้คะแนนการสอบสัมภาษณ์ พิจารณาจาก ความสามารถในการจับใจความ การตีความ การแสดงออกทางสายตา และกริยาท่าทางประกอบการฟัง ความคล่องแคล่ว การออกเสียง การใช้โครงสร้างไวยากรณ์ และการใช้คำศัพท์

(ภาคผนวก ข หน้า 83)

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษแบบรวม ก่อนการทดลองและเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

3. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน (ภาคผนวก ค หน้า 85)

แบบสังเกตนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการของผู้เรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยผู้วิจัยประเมินผู้เรียนเป็นระยะๆ หลังสิ้นสุดแต่ละแผนการสอน โดยสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียนโดยรวม โดยประเมินครั้งละ 5–7 คน แล้วย้อนกลับมาสังเกตพฤติกรรมใหม่ในภาพรวมหลังสิ้นสุดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการวัดผลและการประเมินผลจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และ หลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2541: 65–94) จากหนังสือของ James Bellanca (108 วิธีวัดและประเมินพหุ-ปัญญา. 2544: 29) และ รวีวรรณ ชินะตระกูล (วิธีวิจัยการศึกษา. 2535: 164)

3.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ข้อความในแบบสอบถามกำหนดจากพฤติกรรมของผู้เรียนที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert) และกำหนดลักษณะของตัวเลือกที่เป็นเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

3.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อตรวจความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน และตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยนำคะแนนที่ได้ มาหาค่าเฉลี่ย

3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ที่ได้รับการแก้ไขถูกต้องแล้ว ไปใช้ประเมินกับกลุ่มทดลอง

4. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน (ภาคผนวก ค หน้า 86)

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม โดยการวาดรูปใบหน้า ซึ่งสะท้อนความรู้สึกของตนเกี่ยวกับกิจกรรมนั้นๆ อภิปรายผลที่ปรากฏจากภาพที่นักเรียนวาดแสดงความรู้สึก จากนั้นจึงให้นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้หลังจากที่ทำกิจกรรมเสร็จในแต่ละคาบ เพื่อผู้วิจัยจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคที่นักเรียนพบในระหว่างทำกิจกรรม และหาแนวทางแก้ไขปัญหาของนักเรียนในโอกาสต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติ (Action Research) ซึ่งเป็นแบบกลุ่มเดี่ยว สอบก่อนและสอบหลัง (One group pre-test post-test design) โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T1	X	T2

T1 หมายถึง การสอบก่อนการทดลอง (Pre – test)

X หมายถึง การให้ความรู้ทางภาษาอังกฤษ และทำกิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

T2 หมายถึง การสอบหลังการทดลอง (Post – test)

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ผู้วิจัยขออนุญาตสถานศึกษาต้นสังกัด ทำวิจัยโดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนต่างๆ ของการวิจัย เป้าหมาย วิธีการ เกณฑ์การประเมิน

2. ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการวิจัย กระบวนการเรียน เป้าหมายของการเรียนและการประเมินผล

3. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบจำนวน 2 ชุด คือ แบบทดสอบวัดทักษะอ่าน – เขียน จำนวน 20 ข้อ โดยให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน จากนั้นผู้วิจัยทำการสอบสัมภาษณ์ผู้เรียน เพื่อวัดทักษะฟัง – พูด จำนวน 10 คำถาม รวม 24 คะแนน โดยใช้เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการฟัง-พูด (ภาคผนวก ข หน้า 81)

4. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน โดยผู้วิจัยให้ความรู้และภาษาที่ใช้ในการสนทนา และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนจำนวนทั้งหมด 6 สัปดาห์ รวม16 ชั่วโมง ระหว่างการทำกิจกรรม ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทำการประเมินตนเอง โดยการเขียนบันทึกการเรียนรู้หลังการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง

5. ทำการทดสอบหลังการทดลองทันที (Post – test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบทดสอบเดิมที่สอบก่อนการทดลอง (Pre – test) และใช้เกณฑ์ประเมินแบบเดียวกัน

6. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

7. สรุปและอภิปรายผล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. นำผลจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของประชากรระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Group (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 104–105)

2. นำผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน มาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาพัฒนาการการเรียน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แปลความว่า ความสามารถอยู่ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แปลความว่า ความสามารถอยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แปลความว่า ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 แปลความว่า ความสามารถอยู่ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 แปลความว่า ความสามารถอยู่ในระดับควรปรับปรุง

3. ศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของผู้เรียน มาหาค่าร้อยละและสรุปเป็นความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Sample

3. การหาค่าร้อยละ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จากประชากรจำนวน 20 คน ใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 20 คาบ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนประชากร
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

ตอนที่ 3 ผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง

เมื่อนำข้อมูลจากคะแนนการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษด้านการฟัง-พูด อ่าน-เขียน ในลักษณะบูรณาการก่อนและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test แบบ dependent sample ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ผลการทดลอง	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
ความสามารถทางภาษาอังกฤษ	15.45	5.65197	25.05	5.25632	10.899

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียน หลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ผลของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองเป็นรายบุคคล

ลำดับที่	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	ฟัง-พูด 24 คะแนน	อ่าน-เขียน 20 คะแนน	รวม 44 คะแนน	ฟัง-พูด 24 คะแนน	อ่าน-เขียน 20 คะแนน	รวม 44 คะแนน
1.	9	9	18	11	10	21
2.	13	3	16	15	11	26
3.	10	0	10	14	16	30
4.	7	0	7	9	10	19
5.	8	10	18	11	13	24
6.	7	2	9	10	10	20
7.	7	3	10	9	12	21
8.	10	11	21	13	13	26
9.	9	4	13	12	11	23
10.	15	10	25	18	15	33
11.	8	4	12	12	9	21
12.	7	3	10	13	9	22
13.	15	10	25	20	18	38
14.	8	8	16	10	15	25
15.	16	8	24	18	16	34
16.	12	7	19	13	11	24
17.	7	7	14	10	11	21
18.	9	8	17	12	15	27
19.	11	9	20	13	14	27
20.	6	5	11	10	9	19
รวม	194	121	315	253	248	501
เฉลี่ย	9.70	6.05	15.75	12.65	12.40	25.05

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ ซึ่งผู้สอนประเมินนักเรียน ทั้งหมด 5 ครั้ง ดังแสดงผลในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผลการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยครูผู้สอน

รายการพฤติกรรม	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		ครั้งที่ 5	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ปฏิบัติตามสิ่งที่ฟังได้ถูกต้อง	1.40	0.50	2.35	0.58	2.60	0.59	3.50	0.60	3.65	0.58
2. สามารถเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง	1.30	0.47	2.40	0.68	2.65	0.58	3.60	0.82	3.35	0.48
3. กระตือรือร้นต่อการร่วมกิจกรรมฟัง	1.30	0.47	2.65	0.48	2.90	0.71	3.80	4.00	4.15	0.74
4. พูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้	1.25	0.44	2.30	0.65	2.45	0.51	2.90	0.64	3.10	0.71
5. แก้ไขข้อผิดพลาดภาษาพูดของตนได้	1.10	0.30	3.15	4.45	2.20	0.41	3.70	0.97	3.65	0.81
6. พูดออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้องคล่องแคล่ว	1.05	0.22	1.90	0.78	2.05	0.39	2.75	0.78	3.15	0.74
7. รู้ความหมายคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค	1.20	0.41	2.15	0.74	2.55	0.51	2.80	0.76	3.20	0.52
8. ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	1.00	0.00	1.50	0.51	1.95	0.22	2.70	0.47	3.05	0.82
9. สามารถสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	1.45	0.51	2.40	0.50	2.65	0.48	3.70	0.73	3.90	0.85
10. เลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์	1.15	0.36	2.35	0.58	2.95	0.68	3.05	0.75	3.40	0.68
11. การสะกดคำถูกต้อง	1.05	0.22	1.85	0.58	1.95	0.22	2.90	0.91	3.10	0.85
12. กระตือรือร้นต่อการเขียน	1.35	0.48	2.85	0.48	3.10	0.78	3.75	0.96	4.60	0.68
เฉลี่ย	1.17	0.22	2.00	0.56	2.44	0.51	3.07	0.48	3.57	0.41
ระดับความสามารถ	ควรปรับปรุง		พอใช้		พอใช้		ปานกลาง		ดี	

จากตาราง 3 พบว่าพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ จากระดับควรปรับปรุงในครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.17 เพิ่มขึ้นเป็นระดับพอใช้ในครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 โดยมี

ค่าเฉลี่ย 2.00 และ 2.44 ตามลำดับ จากนั้นเพิ่มเป็นระดับปานกลางในครั้งที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 3.07 และ เพิ่มขึ้นเป็นระดับดี ในครั้งที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 3.57

ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมีรายละเอียดดังนี้

ในครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุงทุกข้อ คือ มีค่าเฉลี่ย 1.17 สำหรับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00

ครั้งที่ 2-3 นักเรียนมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับพอใช้ คือ มีค่าเฉลี่ย 2.00 และ 2.44 ตามลำดับ พบว่าพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงสุด คือ กระตือรือร้นต่อการเขียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และการสะกดคำถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 1.95

ครั้งที่ 4 นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.07 และพบว่าพฤติกรรมที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความกระตือรือร้นต่อการร่วมกิจรรมการฟัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70

ครั้งที่ 5 นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ ดี คือมีค่าเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าพฤติกรรมที่นักเรียน มีความสามารถมากที่สุด มี 1 ข้อ คือ กระตือรือร้นต่อการเขียน ส่วนพฤติกรรมที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ย ดี มี 5 หัวข้อ คือ ปฏิบัติตามสิ่งที่ฟังได้ถูกต้อง (3.65) สามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ฟัง (3.35) กระตือรือร้นต่อการร่วมกิจกรรมการฟัง (4.15) แก้ไขข้อผิดพลาดภาษาพูดของตนเองได้ (3.65) และสามารถสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (3.90) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สังเกต เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ระยะที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1) ในระยะนี้ นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ เกี่ยวกับห้องต่าง ๆ ทำแบบฝึกหัด เช่น แผนผังใยแมงมุม ปริศนาอักษรไขว้ ได้เล่นเกมส์ และร้องเพลง ตลอดจนสร้างชิ้นงานหลัก คือ ห้องจำลองของตนเอง จากการสังเกตของครูพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน คือ อ่านคำไม่ออก สะกดคำไม่ได้ พูดโต้ตอบกับเพื่อนและครูไม่ค่อยได้ เพราะกลัวพูดผิด นอกจากนั้น นักเรียนยังทำงานไม่เสร็จในคาบอีกด้วย นักเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยปรับตัวให้ทำงานในคาบให้เสร็จ และกลับไปฝึกอ่านคำศัพท์ และฝึกเขียนคำศัพท์ ท่องคำศัพท์ และถามครูเมื่อไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน

ระยะที่ 2 (สัปดาห์ที่ 2 – สัปดาห์ที่ 3) นักเรียน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ชอบทำกิจกรรมจัดเฟอร์นิเจอร์ใส่ในห้องจำลองของตน กับกิจกรรมทำโมบายล์ครอบครัว เพราะทำให้นักเรียนเห็นภาพได้ชัดเจน และสามารถแต่งประโยคโดยใช้คำบุพบทได้มากขึ้น นักเรียนสนุกกับการร่วมกันเขียน และกระตือรือร้นขึ้น นอกจากนี้การร้องเพลงและเกมส์ Happy family

ทำให้นักเรียนได้ฝึกเรื่องการออกเสียง และต้องตั้งใจฟังเพื่อนพูดบรรยายสมาชิกในครอบครัวด้วย มีนักเรียน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 20 สามารถเข้าใจสิ่งที่เพื่อนบรรยาย มีนักเรียน 10 คน คิดเป็นร้อยละ50 มีปัญหาด้านการอ่าน ยังจำศัพท์ไม่ได้ และอ่านเรื่องไม่เข้าใจ แก้ปัญหาโดยฝึกอ่าน และเขียนคำศัพท์ให้มากขึ้น บางครั้งนักเรียนเกิดความประหม่า เมื่อออกมาพูดหน้าชั้น และยังออกเสียงคำไม่ถูกต้อง

ระยะที่ 3 (สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 5) นักเรียน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 สนุกกับการเล่นเกมส์และร้องเพลง เพราะได้ทบทวนภาษาที่เรียนมาแล้ว นักเรียนสนุกกับกิจกรรมสำรวจความสูงและอายุของเพื่อน ๆ ในกลุ่ม จากแบบสำรวจที่ครูแจกให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้มากขึ้น และบอกความหมายได้เมื่อครูถามความเข้าใจก่อนทำกิจกรรมสำรวจ นักเรียนได้ใช้ประโยคที่เรียนมาใช้ในการถาม และตอบคำถามง่ายๆ มีความตั้งใจขึ้นในการสอบถามข้อมูลจากเพื่อนและฟังที่เพื่อนตอบได้เข้าใจมากขึ้น นักเรียนได้ผลิตชิ้นงาน คือ หุ่นญาติของฉัน นักเรียนทำงานเสร็จทันในคาบมากขึ้น แต่ยังมีปัญหา คือ นักเรียนใช้เวลาทำความเข้าใจในการฟังเพื่อน และการเขียนนานเพราะกลัวตอบและเขียนผิด ยังมีนักเรียน 6 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30 ยังอ่านไม่ออก ผู้เรียน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 เขียนผิดเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนแก้ปัญหาโดย ให้ครูอธิบายเรื่องโครงสร้างประโยคใหม่ ทำงานรอบคอบให้มากขึ้น มีนักเรียน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80 นำภาษาอังกฤษไปฝึกกับเพื่อนๆ

ระยะที่ 4 (สัปดาห์ที่ 6 – สัปดาห์ที่ 7) นักเรียน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95 อ่านคำศัพท์ได้ดีขึ้นจากการเล่นเกมส์จับคู่ภาพกับคำศัพท์ นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจวิธีการประกอบอาหาร (ต้มจืด) ที่ครูเสนอบนกระดาน โดยร่วมกันบรรยายภาพการทำต้มจืดอีกครั้ง จากคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ นักเรียนได้เขียนสูตรการทำอาหารของกลุ่ม พร้อมวาดรูปประกอบได้ดีมาก และสามารถเลือกใช้คำศัพท์ โครงสร้างประโยค มาเขียนในสูตรการทำอาหารของกลุ่มตนโดยมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และนำมาพูดรายงานหน้าชั้น โดยสามารถออกเสียงได้ชัดเจนขึ้น และสามารถสื่อสารให้เพื่อนในห้องฟังได้เข้าใจมากขึ้น เพื่อน ๆ สามารถบอกได้ว่าอาหารที่กลุ่มนำเสนอ ชื่ออาหารอะไร ปัญหาที่นักเรียนพบ คือ นักเรียนกังวลว่า ยังเขียนไม่สวย และบางคำยังสะกดผิด ครูได้ให้นักเรียนเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนในสัปดาห์ที่ 1 กับครั้งนี้ โดยให้กำลังใจ และนักเรียนพบว่าบรรยากาศในการเรียนดีขึ้นจริง นักเรียนมีความสามารถในการเรียนเพิ่มขึ้น โดยสามารถฟังครูและเพื่อนพูดได้เข้าใจเพิ่มขึ้น สามารถอ่านคำศัพท์ได้ถูกต้อง และเขียนประโยคได้พูดต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์เพิ่มขึ้น

ตอนที่ 3 แสดงการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

สำหรับการเขียนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนมี 2 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 รูปใบหน้า ซึ่งสะท้อนความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมนั้น ซึ่งแสดงค่าความถี่และค่าร้อยละจากการบันทึกความรู้สึกที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง	พอใจมาก		เฉย ๆ		ไม่พอใจ		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. Rooms in My House	20	100	-	-	-	-	20	100
2. Furniture in the House	20	100	-	-	-	-	20	100
3. Family Tree	20	100	-	-	-	-	20	100
4. My Relatives	20	100	-	-	-	-	20	100
5. Making Food	20	100	-	-	-	-	20	100

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนทั้งหมดแสดงความรู้สึกพอใจมากต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการทั้ง 5 ครั้ง

ส่วนที่ 2 จากการบันทึกการเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการพัฒนาเรื่องกิจกรรมการเขียนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ระยะที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1) ในสัปดาห์นี้ นักเรียนได้เรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาในลักษณะบูรณาการ โดยใช้กิจกรรมภาษา พบว่า

<u>กิจกรรมที่ทำ</u>

-สร้างห้องจากวัสดุ	จำนวน 18 คน	คิดเป็นร้อยละ 90
-เล่นเกมส์	จำนวน 16 คน	คิดเป็นร้อยละ 80
-อ่านเนื้อเรื่องบรรยายห้อง และทำแผนผังใยแมงมุมเพื่อทบทวน	จำนวน 6 คน	คิดเป็นร้อยละ 30

<u>บันทึกการพูดภาษาอังกฤษ</u>

-ฝึกพูดภาษาอังกฤษกับครูและเพื่อน	จำนวน17 คน	คิดเป็นร้อยละ 85

<u>บันทึกการฝึกกิจกรรม</u>

-ฝึกเขียนคำศัพท์ในแผนผัง	จำนวน17 คน	คิดเป็นร้อยละ 85
-ฝึกเขียนบรรยายภาพ	จำนวน 5 คน	คิดเป็นร้อยละ 25

-ฝึกพูดบรรยายห้องของตน	จำนวน 3 คน	คิดเป็นร้อยละ 15
<u>การบันทึกปัญหาที่นักเรียนพบ</u>		
-อ่านคำศัพท์ไม่ออก	จำนวน 8 คน	คิดเป็นร้อยละ 40
-เขียนคำศัพท์ไม่ได้และไม่รู้ว่าจะพูดอย่างไร	จำนวน 4 คน	คิดเป็นร้อยละ 20
-จำคำศัพท์ไม่ได้	จำนวน 3 คน	คิดเป็นร้อยละ 15
<u>บันทึกการแก้ปัญหาของนักเรียน</u>		
-แก้ปัญหาโดยการฝึกอ่านในเวลาว่าง	จำนวน 14 คน	คิดเป็นร้อยละ 70
-ฝึกเขียนคำศัพท์	จำนวน 8 คน	คิดเป็นร้อยละ 40
ระยะที่ 2 (สัปดาห์ที่ 2 – สัปดาห์ที่ 3)		
<u>การบันทึกกิจกรรมในระยะนี้</u>		
-จัดเฟอร์นิเจอร์ใส่ห้อง เล่นเกมส์	จำนวน 12 คน	คิดเป็นร้อยละ 60
-ร้องเพลง	จำนวน 6 คน	คิดเป็นร้อยละ 30
-เขียนคำศัพท์และเขียนแผนผังใยแมงมุม	จำนวน 5คน	คิดเป็นร้อยละ 25
<u>การบันทึกการพูดภาษาอังกฤษ</u>		
-ฝึกพูดภาษาอังกฤษกับครู	จำนวน 19 คน	คิดเป็นร้อยละ 95
-ฝึกพูดภาษาอังกฤษกับพ่อแม่-พี่น้อง	จำนวน 5 คน	คิดเป็นร้อยละ 25
<u>บันทึกการฝึกกิจกรรม</u>		
-ฝึกเขียนคำศัพท์ลงในแผนผังใยแมงมุม	จำนวน 13 คน	คิดเป็นร้อยละ 65
-ฝึกแข่งความเร็วในการเขียนคำศัพท์ และเขียนบรรยายภาพ	จำนวน 5 คน	คิดเป็นร้อยละ 25
<u>การบันทึกปัญหาที่นักเรียนพบ</u>		
-อ่านไม่ออก	จำนวน 10 คน	คิดเป็นร้อยละ 50
-เขียนคำศัพท์ไม่ได้	จำนวน 3 คน	คิดเป็นร้อยละ 15
<u>การบันทึกการแก้ปัญหาของนักเรียนก็คือ</u>		
-หัดอ่านคำศัพท์ทุกวัน	จำนวน 13 คน	คิดเป็นร้อยละ 65
-ฝึกเขียนคำศัพท์บ่อย ๆ	จำนวน 4 คน	คิดเป็นร้อยละ 20
ระยะที่ 3 (สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 5)		
<u>การบันทึกกิจกรรมในระยะนี้</u>		
-เล่นเกมส์	จำนวน 12 คน	คิดเป็นร้อยละ 60
-สร้างหุ่นญาติของฉัน	จำนวน 8 คน	คิดเป็นร้อยละ 40
-บรรยายภาพ	จำนวน 6 คน	คิดเป็นร้อยละ 30
<u>บันทึกการพูดภาษาอังกฤษ</u>		
-พูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนและครู	จำนวน 16 คน	คิดเป็นร้อยละ 80

<u>บันทึกการฝึกกิจกรรม</u>		
-ฝึกเขียนบรรยายภาพ	จำนวน 10 คน	คิดเป็นร้อยละ 50
-ฝึกเขียนคำศัพท์	จำนวน 9 คน	คิดเป็นร้อยละ 45
<u>บันทึกปัญหาที่นักเรียนพบ</u>		
-อ่านไม่ออก	จำนวน 6 คน	คิดเป็นร้อยละ 30
-เขียนไม่ได้หรือเขียนผิด	จำนวน 3 คน	คิดเป็นร้อยละ 15
<u>บันทึกการแก้ปัญหาของนักเรียนคือ</u>		
-ฝึกอ่านให้มากขึ้น	จำนวน 7 คน	คิดเป็นร้อยละ 35
-ตั้งใจเรียนให้มากขึ้น	จำนวน 3 คน	คิดเป็นร้อยละ 15
ระยะที่ 4 (สัปดาห์ที่6 – สัปดาห์ที่ 7)		
<u>การบันทึกกิจกรรมที่ทำในระยะนี้</u>		
-เล่นเกมส์อ่านคำศัพท์แข่งกัน	จำนวน 19 คน	คิดเป็นร้อยละ 95
-แบ่งหน้าที่ทำงานกันในกลุ่ม	จำนวน15 คน	คิดเป็นร้อยละ 75
-แบ่งกลุ่มเขียนวิธีการทำอาหาร	จำนวน14 คน	คิดเป็นร้อยละ 70
-อ่านคำศัพท์	จำนวน 12 คน	คิดเป็นร้อยละ 60
<u>บันทึกการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน</u>		
-พูดภาษาอังกฤษกับครู	จำนวน 18 คน	คิดเป็นร้อยละ 90
-พูดภาษาอังกฤษกับเพื่อน	จำนวน 14 คน	คิดเป็นร้อยละ 70
<u>การบันทึกกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึก</u>		
-ฝึกเขียนคำศัพท์ในแบบฝึกหัด	จำนวน 17 คน	คิดเป็นร้อยละ 85
-ฝึกเขียนสูตรการทำอาหาร	จำนวน 8 คน	คิดเป็นร้อยละ 40
<u>บันทึกปัญหาที่นักเรียนพบ</u>		
-อ่านไม่ออก	จำนวน 9 คน	คิดเป็นร้อยละ 45
-จำคำศัพท์ไม่ได้	จำนวน 7 คน	คิดเป็นร้อยละ 35
-เขียนประโยคไม่ได้	จำนวน 6 คน	คิดเป็นร้อยละ 3
<u>บันทึกการแก้ปัญหาของนักเรียน</u>		
-ฝึกอ่านให้มากขึ้น	จำนวน 17 คน	คิดเป็นร้อยละ 85
-ฝึกเขียนคำศัพท์	จำนวน 11 คน	คิดเป็นร้อยละ 55
-ตั้งใจฟังที่ครูพูด	จำนวน 3 คน	คิดเป็นร้อยละ 15

รายละเอียดของข้อมูลดูที่ภาคผนวก ง หน้า 87

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัด สงขลา โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอ ระโนด จังหวัด สงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 20 คน

2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที โดยทดสอบก่อนทดลอง 2 คาบ ให้ความรู้และจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการแก่นักเรียนในห้องเรียน เป็นเวลา 6 สัปดาห์รวม 16 คาบ และทำการทดสอบหลังการทดลอง 2 คาบ รวมเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 7 สัปดาห์ รวม 20 คาบ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
4. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการและใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเก็บข้อมูล ดังนี้

4.1 ทำการทดสอบผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนการทดลอง

4.2 ดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน ๆ ละ 3-4 คาบ และในแต่ละแผนการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ทำการประเมินพฤติกรรมในการเรียนโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยประเมินนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยคาบเรียนละ 5 – 7 คน จนครบ 20 คน แล้วย้อนกลับมาสังเกตพฤติกรรมใหม่ในแผนการเรียนถัดไป และสรุปผลการสังเกตในภาพรวมหลังสิ้นสุดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

4.3 ระหว่างการทดลองให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ของตนเองทุกครั้งหลังจากจบแต่ละเนื้อหา

4.4 ทำการทดสอบนักเรียนหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ชุดเดียวกับก่อนการทดลอง ตรวจและให้คะแนนการทำแบบทดสอบ

4.5 นำคะแนนและผลที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4.6 สรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการระหว่างการทดลองด้วย การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยใช้ t–test for dependent samples ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. นำเสนอข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระหว่างทดลองมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลค่าเฉลี่ยเป็นระดับความสามารถ 5 ระดับ และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

การแปลค่าเฉลี่ยเป็นระดับความสามารถใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	แปลความว่า	ความสามารถอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	แปลความว่า	ความสามารถอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	แปลความว่า	ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	แปลความว่า	ความสามารถอยู่ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	แปลความว่า	ความสามารถอยู่ในระดับควรปรับปรุง

3. ศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เบื้องต้น ตรวจสอบข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้บันทึกเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลไม่ชัดเจน และนำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว จังหวัดสงขลา โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ สามารถสรุปผลได้ว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการของนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบบัว จังหวัดสงขลาสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาบบัว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. วิธีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการ

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ด้วยความสนุกสนาน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนดังผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 5 ครั้ง (ตาราง 3 หน้า 39) และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น นักเรียนไม่เบื่อขณะทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ส่งผลให้นักเรียนสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และสนุกกับการทำกิจกรรมระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของพิตรวัลย์ โกวิทวที (2539: 65) ว่ากิจกรรมเป็นปัจจัยสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะผู้เรียนจะต้องใช้กิจกรรมเพื่อการแสดงออกทางภาษาไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่านหรือเขียน ฉะนั้นการนำกิจกรรมทางภาษามาฝึกฝนทักษะทางภาษา จะทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน และได้รับความรู้ไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งตรงกับงานวิจัยของอร่าม บุญมาไชย (2532: 87) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการใช้และไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน

1.2 ส่งเสริมการเรียนแบบร่วมมือให้ผู้เรียนร่วมทำงานเป็นกลุ่มด้วยตนเอง

การเรียนแบบร่วมมือถือเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการสอนในลักษณะบูรณาการ เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในระยะหนึ่ง ต่อมานักเรียนจะฝึกการใช้ภาษาโดยผ่านกิจกรรม โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้ผลิตชิ้นงานของตนและนำชิ้นงานนั้นมาเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานคู่ กลุ่มย่อย จนไปถึงเพื่อนทั้งชั้นเรียนตามที่กิจกรรมกำหนด โดยจุดประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้สำรวจข้อมูลจากเพื่อน ๆ และนำมารายงานผลในรูปแบบต่างๆ นักเรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น นักเรียนมีการอ่านเรื่องร่วมกัน มีการเขียนเรื่องร่วมกัน ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ในลักษณะทักษะสัมพันธ์ โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับแนวคิดของพิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 25 -26) ที่ว่า ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้เรียนโดยเรียนจากการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคู่หรือตามลำพัง นับเป็นการสร้างนิสัยในการแสวงหาความรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมของครู (หน้า 40) ในระยะที่ 2 ซึ่งนักเรียน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ชอบกิจกรรมผลิตชิ้นงาน การจัดเฟอร์นิเจอร์ใส่ห้องและทำโมบายล์ครอบครัว ซึ่งได้จากเกมส์ Happy family นักเรียนให้ความเห็นว่าทำให้เห็นภาพชัดเจนขึ้นและสามารถแต่งประโยคโดยใช้คำบุพบทได้ สนุกกับการร่วมกันเขียน มีความกระตือรือร้นขึ้น อีกทั้งยังตั้งใจฟังเพื่อนพูดบรรยายสมาชิกในครอบครัวด้วย และในระยะที่ 4 ที่นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันเขียนสูตรอาหารประเภทอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษพร้อมวาดรูปประกอบ สามารถเลือกใช้คำศัพท์ โครงสร้างประโยค มาเขียนในสูตรการทำอาหารของกลุ่มโดยร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม และสามารถสื่อให้เพื่อนฟังได้เข้าใจได้มากขึ้น

1.3 เป็นการจัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน

ในการจัดการเรียนการสอน เน้นการจัดประสบการณ์ตรงโดยให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากเรื่องใกล้ตัว ตรงกับความเป็นจริง ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงผ่านการทำกิจกรรมภาษาในรูปแบบต่างๆ นักเรียนได้นำภาษาไปใช้ในการบรรยายห้องตนเอง, สอบถามและสำรวจความสูงของเพื่อน ได้พูดอธิบายขั้นตอนการทำอาหารแต่ละชนิด ได้ออกไปสำรวจอาหารที่โรงอาหาร ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาและมีความสามารถในการสื่อสารได้ดังจะเห็นได้จากผลการสังเกตพฤติกรรมในครั้งที่ 2 ระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ (2.00) และเพิ่มขึ้นโดยลำดับ และในครั้งที่ 5 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้าย เป็นสัปดาห์ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับ ดี (3.57) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 110-111) ที่ว่า ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษากิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง

1.4 บรรยากาศในชั้นเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ

นักเรียนและครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นอิสระ เนื่องจากความหลากหลายของกิจกรรม โดยทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับการใช้ภาษา ส่งผลให้บรรยากาศในห้อง

เต็มไปด้วยความสนุกสนาน เกิดความสบายใจโดยไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก ดังแบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน (ตาราง 3 หน้า 39) นักเรียนมีค่าเฉลี่ยการกระตือรือร้นต่อการร่วมกิจกรรมฟังและการเขียนอยู่ในระดับดี (4.15) และ (4.60) นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ฟังและปฏิบัติตามได้ สามารถแก้ไขเสียงที่ตนมีปัญหา และพูดได้ชัดเจนขึ้น ตลอดจนเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เพื่อนำมาแต่งประโยคได้ดีขึ้นด้วย สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 110-111) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น เกมส์ การแก้ปัญหา สถานการณ์จำลอง การแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมเหล่านี้ ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา นอกจากนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ดำเนินไปด้วยดีระหว่างการทดลอง เพราะครูผู้สอนทำหน้าที่ทั้งผู้ให้ความรู้ และผู้อำนวยความสะดวก แนะนำ ให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกล้าถามเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ซึ่งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนจะได้อภิปรายถึงปัญหาที่นักเรียนพบระหว่างเรียนและแนวทางที่นักเรียนต้องการแก้ไข นักเรียนจึงเกิดความพยายามในการแก้ไขพฤติกรรมในการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น จึงส่งผลให้ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการกับพฤติกรรมการเรียนสูงขึ้น

2. วิธีการดำเนินกิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ ที่บูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะเข้าด้วยกัน และบูรณาการเนื้อหาทางภาษากับวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันดังต่อไปนี้

2.1 ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาในรูปแบบหัวเรื่อง (Theme) เรื่อง My Family เพราะหัวเรื่องนี้มีเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน และเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้ โดยการนำเอาความรู้สาขาวิชาต่างๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกัน เพื่อเน้นองค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา ดังนั้นสถานการณ์ที่กำหนดจึงเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน คือ การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ การบอกตำแหน่งของสิ่งของภายในบ้าน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว การบรรยายบุคคลในครอบครัว และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับพิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 25–26) ที่กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ควรเน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ โดยมิได้มุ่งเน้นแต่เนื้อหาวิชา และทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเดียว ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการมากกว่าการเน้นจุดย่อยๆ เพราะในสภาพชีวิตจริง การกระทำใด ๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลายอย่างเข้าด้วยกัน

2.2 การดำเนินกิจกรรม

กำหนดสถานการณ์ที่นักเรียนต้องใช้ทักษะต่างๆ ในลักษณะบูรณาการอย่างน้อย 2 ทักษะ โดยผ่านขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา ที่เน้นให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจรูปแบบ และกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางภาษาจากการกระตุ้นของครูโดยใช้รูปภาพ การเล่าเรื่องให้ฟัง เกมส์ เพลง ที่เป็นเรื่องราวหรือบทสนทนา ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และกระตุ้นให้นักเรียนได้ตอบคำถาม มีส่วนร่วมในการเรียน ดังผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนทั้ง 5 ครั้ง (ตาราง 3 หน้า 39) ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น ในขั้นการฝึกปฏิบัติ จะเป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมในระยะแรก เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ นักเรียนจะได้รับการฝึกใช้ภาษาพร้อมกันทั้งห้อง หรือแบ่งฝึกทีละครึ่งห้อง หรือฝึกทีละคน ซึ่งการฝึกในลักษณะนี้จะทำให้ทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเองพร้อม ๆ กับได้เรียนรู้การออกเสียงหรือจากการพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย ดังผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนในครั้งที่ 4 นักเรียนมีพัฒนาการดี ด้านการแก้ไขข้อผิดพลาดภาษาพูดของตนได้ อยู่ในระดับ 3.70 ส่วนขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร หลังจากนักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษามาระยะหนึ่งแล้ว ต่อมาจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้คำศัพท์ รูปประโยค และสำนวนภาษาหลายรูปแบบอย่างอิสระ โดยกิจกรรมแต่ละอย่างมุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยแท้จริง เช่น เกมส์ (games) กิจกรรมเติมข้อมูลที่ขาดหายไป (Information gap) กิจกรรมถ่ายโอนข้อมูล (Information Transfer) กิจกรรมเชื่อมต่อข้อมูล (The jigsaw) เป็นต้น โดยลักษณะกิจกรรมจะมีความแตกต่างกันตามเนื้อหาที่เรียน มีความสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจ พยายามทำความเข้าใจตัวกิจกรรม และพยายามปฏิบัติให้ถูกต้องพร้อมกันนั้นเมื่อถึงเวลาต้องพูดบรรยาย นักเรียนก็มีความพยายามที่จะพูดให้เพื่อน ๆ เข้าใจและนำมาเขียนรายงานผลได้ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน (ตาราง 3 หน้า 39) ในครั้งที่ 5 นักเรียนมีพัฒนาการดีด้านการกระตือรือร้นต่อการเขียนอยู่ในระดับ 4.60

2.3 การประเมินตนเองจากการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนสะท้อนถึงวิธีการเรียน และช่วยนักเรียนในการเขียนแบบคิดวิเคราะห์ ได้ดังนี้

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน มีประโยชน์ในด้านที่ช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงวิธีการเรียนของตนเอง โดยนักเรียนจะเล่าถึงงานที่กำลังทำ ว่าชอบหรือไม่ชอบ สิ่งที่ได้เรียนไปแล้วง่ายหรือยากเพียงใด ปัญหาที่พบในขณะทำงาน และแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยในระยะแรกพบว่า นักเรียนไม่ค่อยเขียนแบบบันทึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่เข้าใจวิธีการเขียนแบบบันทึกที่นักเรียนได้ทำเป็นครั้งแรก นอกจากนี้แล้วการใช้ภาษาไทยก็ยังเขียนไม่ค่อยถูกต้อง คล่องแคล่ว ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาจึงเป็นไปในรูปแบบของการสัมภาษณ์นักเรียนเพิ่มเติมถึงสิ่งที่เรียนไปแล้วตลอดจนปัญหาที่ผู้เรียนพบ แต่ในระยะ

ต่อมาหลังจากที่ผู้วิจัยแนะนำถึงวิธีการเขียนและใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้นักเรียนเห็นว่ากำลังทำอะไรในห้องเรียน นักเรียนจะรู้ว่าวิธีการเรียนแบบใดที่ให้ผลดีกับนักเรียนได้มากที่สุด วิธีใดที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาได้ในระหว่างเรียน ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในระยะต่อมา นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองได้ว่านักเรียนมีพฤติกรรมใดที่ดีขึ้น พฤติกรรมใดที่ควรปรับปรุง และจะรับผิดชอบงานของตนและของกลุ่มให้ดีขึ้นได้อย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับไดแอน ฟิลลิปส์ ,ซาร่า เบอร์วูด ; และเฮเลน ดันฟอร์ด (Diane Phillips, Sarah Burwood & Helen Dunford. 2545: 25 , 33) ที่กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการในการเรียน ช่วยให้ ผู้เรียนตระหนักถึงวิธีการการเรียนของตน และยังเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนก้าวไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Independent learners) มากขึ้นด้วย โดยช่วยให้ผู้เรียนเห็นว่ากำลังทำอะไรในห้องเรียน และเพราะเหตุใด ผู้เรียนจะตระหนักว่าวิธีการเรียน แบบใดได้ผลดีกับตนเองที่สุด และเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบงานของตน นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการทำงานร่วมกัน และเห็นความสำคัญของงานแต่ละชิ้นจากทุก ๆ คน นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระ และสามารถนำงานที่ยังไม่เสร็จไปทำต่อนอกห้องเรียนได้เองอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน เนื้อหาที่ใช้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 หากนำกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้กับนักเรียนระดับต่างๆ ควรปรับเนื้อหา ระดับภาษา และกิจกรรมที่จะใช้ให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน

1.2 ในการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมภาษา ครูควรเริ่มจากกิจกรรมที่ง่าย ไม่ซับซ้อนเพื่อให้นักเรียนฝึกกิจกรรมภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว แล้วจึงนำไปสู่รูปแบบกิจกรรมที่ซับซ้อนขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร

1.3 การใช้กิจกรรมภาษา ครูควรอธิบายรูปแบบกิจกรรมแต่ละชนิดให้นักเรียนเข้าใจก่อนการปฏิบัติจริง ด้วยการสาธิตวิธีการทำกิจกรรมนั้นๆ จะทำให้นักเรียนทำกิจกรรมนั้นด้วยความเข้าใจและรวดเร็ว

1.4 ในการเรียนการสอน ครูควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มาก เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง - พูดให้ดีขึ้น และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียน ได้โต้ตอบระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

1.5 ไม่ควรแทรกแซง หรือแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน ในขณะทำกิจกรรม เพราะจะทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก การแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนควรทำหลังการสรุปบทเรียนในแต่ละครั้ง

1.6 เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมใดๆ ได้ดี ครูควรให้การเสริมแรง ด้วยการให้คำชมเชย หรือรางวัลเล็กๆ น้อยๆ แก่นักเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก

1.7 แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ในส่วนที่แสดงความรู้สึกต่อการกิจกรรม ควรเพิ่มค่าความถี่ให้มากกว่า 3 ระดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กระจายขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการกับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2539). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539*. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

---------. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

---------. (2544). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.* กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

---------. (2545). *สาระกลุ่มมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545.* กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

---------. (2546). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษชุด Project: Play & Learn*. กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา.

กองวิจัยการศึกษา, กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา.

กุศยา แสงเดช. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ "การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร"*. กรุงเทพฯ : แคนดิดมีเดีย.

ชนาธิป พรกุล. (2543). *แคทส์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Cats : A Student Centered Instructional Model).* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2544). *คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับชั้นประถมศึกษา แนวคิดและวิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม.* กรุงเทพฯ : แม็ค.

ซาร่า ฟิลลิปส์. (2545). *กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก.* แปลโดย เตือนใจ เฉลิมกิจ. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

ไดแอน ฟิลลิปส์, ซาร่า เบอร์วูด; และ เฮเลน ดันฟอร์ด. (2545). *โครงงานภาษาอังกฤษกับเด็ก.* แปลโดย เฉลียวศรี พิบูลชล. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2545). *การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instrucion).* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้.

เบลเรนก้า, เจมส์; แชปแมน, คาโลราย; และสวาทซ์, อลิซาเบธ. (2545). *108 วิธีวัดและประเมินผลพหุปัญญา.* แปลโดย เฉลียวศรี พิบูลชล. กรุงเทพฯ : เพียร์สันเอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

ประนอม สุรัสวดี. (2539). *กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เจริญผล.

เพ็ญแข วงศ์สุริยา. (2546). *การพัฒนาความสามารถในการฟัง – พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สถานการณ์จริง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสกลนคร.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *แนวคิดและแนวทางของการจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.* ภาควิชามัธยมศึกษา คณะคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิตรวัลย์ โกวิทวที. (2539). “ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา” ใน *กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.* หน้า 65. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาริโอ เฮอร์เรรา ซาลาซาร์; และเทเรซา ซาแนททา. (2544). *หนังสือเรียน English Parade 5.* กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองรัตน์พริ้นติ้ง.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2535). *วิธีวิจัยการศึกษา.* กรุงเทพฯ: คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโลโนยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง.

รัตติยา ภูมิสายดร. (2540). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยหลักการจัดกิจกรรม The Information Gap Principle*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, กรมวิชาการ. (2544). *เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : การบูรณาการ.* กรุงเทพฯ: องค์การค้าคุรุสภา.

สมยศ แม่นแย้ม. (2543). *ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ.* กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.

สายัญ จุปะมัคถา. (2539). *ผลของการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารโดยใช้หลัก Information Transfer ในการสอนภาษาอังกฤษหลัก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สายผน ทรงเสี่ยงไชย. (2544). *การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา.* สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

สิริพร ป้องกงลาด. (2540). *การเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนที่ใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ และเกม กับวิธีสอนปกติในการสอนทักษะพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

สุกัญญา ศิลประสาท. (2544). *การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.* สารนิพนธ์ ศศ.ม (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรชัย บุญญานุสิทธ์. (2544). *แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอ่าน – เขียน.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุวิทย์ มูลคำ. (2545). *19 วิธีจัดการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสแควร์.

อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). *แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

---------. (2543). *การพัฒนาข้อสอบภาษาอังกฤษให้เป็นมาตรฐาน.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

---------. (2544). *การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อร่าม บุญมาไชย. (2532). *ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยการใช้และไม่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

Bever, T.G. et al. (1976). *An Integrated theory of Linguistic ability*. New York : Thomas Y. Crowell.

Bruce M. F. & Rose, A. R. (1995). *Integrated Teaching Methods : Theory, Classroom Applications, and Field – Based Connections.* Albany, N.Y. : Delmar Publishers.

Claire, E. & Haynes, J. (1994). *Classroom Teacher's ESL Survival Kit 1*. New Jersey. Prentice – Hall.

---------. (1994). *Classroom Teacher's ESL Survival Kit 2*. New Jersey. Prentice – Hall.

Cynthia D. B, Cynthia. & Hardcastle,D.A. (1999). *Integrating Research into Practice : A Model for Effective Social Work.* Belmont, CA : Brooks\Cole, Wadsworth.

D. Scott Enright. & Mary L. M. (1988). *Integrating English : Developing English Language and Literacy in the Multilingual Classroom.* Reading, Mass. : Addison Wesley.

Dabrisay, M. (1982, January). "*A Feasibility of Large Scale Communicative Testing*," A journal of Applied Linguistic. 1 : 76 – 83.

Darling, J. (1994). *Child – Centred Education and Its Critics*. London : Paul Chapman.

Douglas, H. B. (1987). *Principle of Language Learning and Teaching*. New Jersey : Prentice Hall.

Escola, Y. H. (1980, May). *"Certain Effects of Selected Activities of Communicative Competence Training on the Development of German : A Case Study,"* Dissertation Abstracts International. (Typed).

Graham, C. (1992). *Singing, Chanting, Telling Tales : Arts in the Language Classroom*. New Jersey. Prentice – Hall.

Hadfield, J. (1999). *Beginners' Communication Games*. Harlow : Addison Wesley. Longman

Harmer, J. (1986). *The Practice of English Language Teaching*. 6th ed. Hong Kong : Longman.

Harris, D.P. (1988). *Testing English as a Second Language*. New York : Mc Graw Hill.

Hymes, D. (1979). *The Communicative Approach to Language Teaching*. London : Oxford University Press.

Johnson,K., & Morrow, K. (1981). *Communication in the Classroom*. London : Longman.

Johnson, K. (1982). *Communicative Syllabus Design and Methodology*. Oxford : Pergamon Press.

Kelly, M. L. (1991). *Integrated Skill Reinforcement in Accounting 1 at Caldwell College*. Caldwell : New Jersey.

Lang, H. R., McBeath, A. & Hebert, Jo. (1995). *Teaching : Strategies and Methods for Student – Centred Instruction.* Canada : Hartcourt Brace.

Littlewood, W. (1990). *Foreign and Second Language Learning*. Cambridge : Cambridge University Press.

Oller, J. W. (1979). *Language Test at School : A Pragmatic Approach*. London. Longman.

S. W.; Nakata, R.; & Frazier, K. (1993). *Let's go 5*. Oxford University Press.

Stern, H.H. (1992). *Foreign and Second Language Learning*. Cambridge : Cambridge University Press.

Sunal, C. S. (2000). *Integrating Academic Units in the Elementary School Curriculum*. Harcourt college.

Valette, R. M. (1977). *Modern Language Testing*. New York : Harcourt Brace.

Walling, J. I. (1997, April). *"An experimental study of conditions which affect learning from simulation games in speech communication instruction,"* Dissertation Abstracts International. (37) : 6147 – A.

Widdowson, H. (1979). *Exploration In Applied Linguistics. 2 Vols*. Oxford : Oxford University Press.

---------. (1983). *Teaching Language as Communication*. Oxford : Oxford University Press.

Winslow, L. L. (1949). *Integrated school art program*. New York : McGraw – Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมภาษาในลักษณะบูรณาการ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 **หน่วยการเรียนรู้ที่ 1: My Family**

แผนการเรียนรู้เรื่อง My Family **Topic: Rooms in the house**

ระยะเวลา 150 นาที (3 คาบ)

สาระสำคัญ เรื่องครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญและใกล้ตัวผู้เรียน ที่ควรศึกษา ทำความเข้าใจ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในการให้ข้อมูลง่ายๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว ด้วยข้อความสั้นๆ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีทักษะพื้นฐานในการฟัง พูด อ่าน เขียน ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง และครอบครัว

จุดประสงค์นำทาง 1. นักเรียนบอกคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆของบ้านได้

2. นักเรียนถามและตอบเกี่ยวกับจำนวน สี ได้

3. นักเรียนสามารถตกแต่งห้องเองได้

4. นักเรียนเขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะห้องของตนเองได้

Function: Describing rooms in the house.

เนื้อหา: There is / are… .

How many…?

What colour…?

Where is the… ? It's in …. .

คำศัพท์: wall, door, window, floor, carpet, curtains, picture, living-room, bedroom, bathroom, kitchen, dining room, Buddha room, pan, television, sofa, towel, pillow, Buddha

: Colour, number

บูรณาการวิชา: งานประดิษฐ์ ภาษาอังกฤษ ศิลปะ

วัสดุ อุปกรณ์: กล่องไม่มีฝา 1 กล่องต่อเด็ก 1 คน, กระดาษสีหรือกระดาษห่อของขวัญ, เศษผ้าสำหรับทำม่านหรือพรม, กาว, กรรไกร, นิตยสารที่มีภาพห้องต่างๆ, สี, บัตรคำ และบัตรภาพของคำศัพท์ : room door window wall floor carpet curtains picture และกระดาษสติกเกอร์เล็กๆ ที่มีคำเหล่านี้ เทปสคริป, Worksheet 1 และ 2

ขั้นตอนการสอน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพ pan, television, sofa, towel และ pillow เพื่อทบทวนศัพท์ที่เรียนมาแล้ว และสอนคำศัพท์ใหม่ถ้านักเรียนยังไม่เคยเรียน

2. ครูเสนอภาพห้องต่างๆ ในบ้าน ให้นักเรียนบอกว่ามีห้องอะไรบ้าง (เป็นภาษาไทย) แล้วแบ่งนักเรียนเป็น 2 ทีม ฟังคำศัพท์สิ่งของที่ครูพูด แล้วให้นักเรียนบอกว่าอยู่ห้องใด เช่น

T: a pan

Ss: ห้องครัว

3. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำศัพท์ในข้อ 1 – 2 อีกครั้งทั้งห้อง เป็นแถวและรายบุคคล

4. ครูให้นักเรียนฟังเทป เด็ก 2 คนคุยกัน

Girl: Where is the Buddha?

Boy: It's in the Buddha room.

Girl: Where is the pan?

Boy: It's in the kitchen.

Girl: Where is the TV?

Boy: It's in the living room.

Girl: Where is the sofa?

Boy: It's in the living room.

Girl: Where is the towel?

Boy: It's in the bathroom.

Girl: Where is the pillow?

Boy: It's in the bedroom.

5. ครูถามนักเรียนว่า ได้ยินประโยคอะไรบ้าง นักเรียนบอกประโยคที่ได้ยินแก่ครู หากนักเรียนตอบไม่ได้ ให้ครูหยุดเทปทีละประโยค ครูถามนักเรียนว่าได้ยินคำอะไรที่เพิ่งเรียนมา ให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของกับสถานที่ เมื่อได้คำตอบแล้ว ครูเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนพูดตามหลายๆ ครั้ง และถามว่า Where มีความหมายว่าอย่างไร

6. ครูฝึกนักเรียนให้ถามคำถามโดยใช้ Where is the… ? It's in the … . ครูสรุปรูปแบบการถามโดยใช้ Where และให้นักเรียนคัดลอกโครงสร้างประโยค Where is the…? ลงสมุดบันทึก และคัดคำศัพท์ลงในแผนผังใยแมงมุม (Worksheet 1)

7. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ทีม สลับกันตอบคำถามของครู ทีมที่ตอบเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ เช่น

T: Where is the pan?

SA: It's in the kitchen.

T: Where is the sofa?

SB: It's in the living room.

8. ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกถาม – ตอบ เพื่อให้เกิดความคล่องในการออกเสียง และเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเองด้วย

9. ให้นักเรียนทำแบบฝึกปริศนาอักษรไขว้ จาก Worksheet 2

10. ครูบอกนักเรียนว่า นักเรียนจะได้ออกแบบห้องของนักเรียนเอง ครูหยิบตัวอย่างห้องชุดให้นักเรียนดู

11. ครูใช้บัตรคำและบัตรภาพนำเสนอและทบทวนคำศัพท์ door, window, wall, floor, carpet, curtains, picture ครูอาจทบทวนคำศัพท์เรื่องสี และจำนวน โดยถามคำถามจากตัวอย่างห้องชุด เช่น

T : What colour is this room?

: How many windows are there in this room?

จากนั้นจึงแจกสติ๊กเกอร์คำศัพท์ข้างต้น ให้นักเรียนนำไปติดบนบัตรภาพหรือของจริงรอบห้อง เช่น คำ Window ติดที่หน้าต่าง เสร็จแล้วจึงอ่านคำศัพท์พร้อมกันทั้งห้อง แถวรายบุคคล

12. ดำเนินการสร้างห้อง

12.1 แบ่งนักเรียนเป็นคู่ ช่วยกันคิดว่าอยากออกแบบห้องอะไร โดยครูเสนอชื่อห้อง living room, bathroom, kitchen, bedroom, dining room

12.2 ให้นักเรียนกำหนดเองว่า ห้องที่จะออกแบบ จะมีหน้าต่าง ประตูกี่บาน อยู่ตรงไหน มีสีอะไร ตกแต่งด้วยผ้าหรือกระดาษสีใด เพื่อให้แต่ละห้องมีสีแตกต่างกัน จากนั้นครูแสดงวิธีตัดกระดาษปิดฝาผนังเพื่อบุข้างในกล่องให้พอดี

13. เมื่อนักเรียนออกแบบห้องเสร็จแล้ว ครูทบทวนประโยคคำถาม How many? What colour? โดยเรียกนักเรียนอาสาสมัครออกมาหน้าชั้น 1 คน โดยถือห้องที่ออกแบบไว้หันเข้าหาตัวไม่ให้ครูและเพื่อนในชั้นเห็น ให้ครูและเพื่อน ๆ ถามคำถาม What colour is the carpet? What colour are the walls? How many windows are there in this room? เพื่อนๆ เดาว่าเป็นห้องอะไร แล้วเจ้าของห้องเฉลยให้ดูห้องตน

14. ครูสรุปกฎเกณฑ์การใช้ประโยคคำถาม Wh-questions แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด

15. ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนบรรยายห้องร่วมกัน โดยเขียนบนกระดาน โดยใช้คำถามจาก Wh-questions แล้วนำคำตอบมาเขียนต่อกันเป็นย่อหน้า ตัวอย่างคำถามเหล่านั้น เช่น

How many doors and windows are there in this room?

What colour is the wall?

What colour is the carpet?

What colour is the curtain?

How many pictures are there on the wall?

What are in the room?

16. ครูให้นักเรียนจับคู่กันเขียนบรรยายห้อง แล้วแสดงผลงานการออกแบบห้อง และบรรยายห้อง ในมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียน

17. นักเรียนเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

การประเมินผล

1. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
2. ชิ้นงานของนักเรียน
3. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

Worksheet 1

Name……No. ……

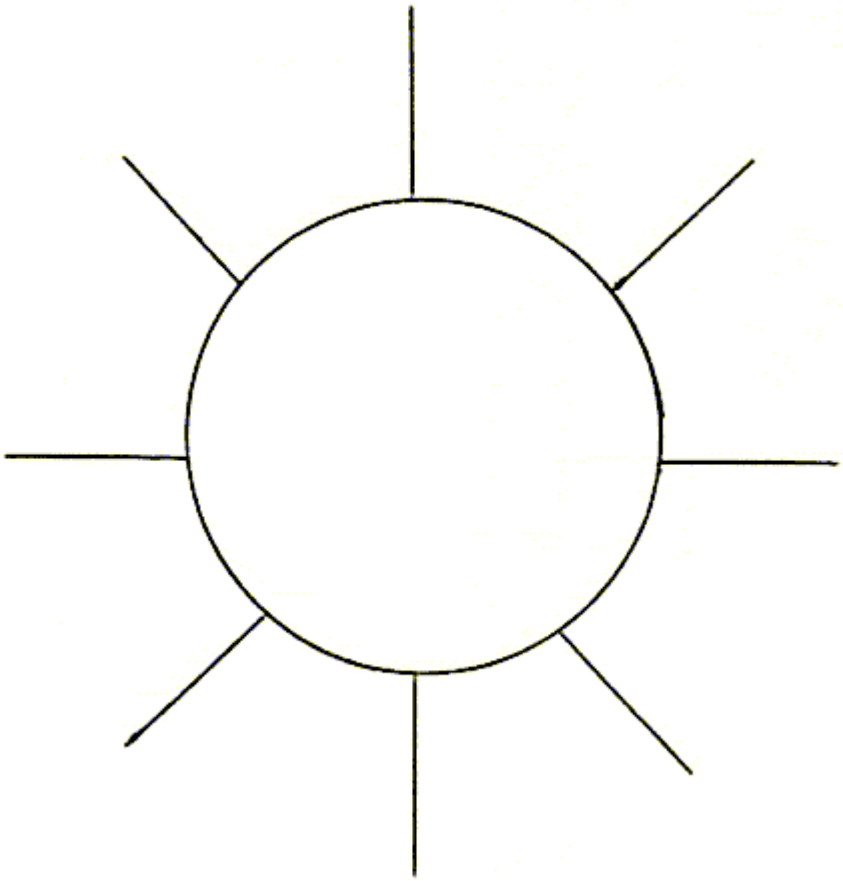

Worksheet 2

Name……No. ……

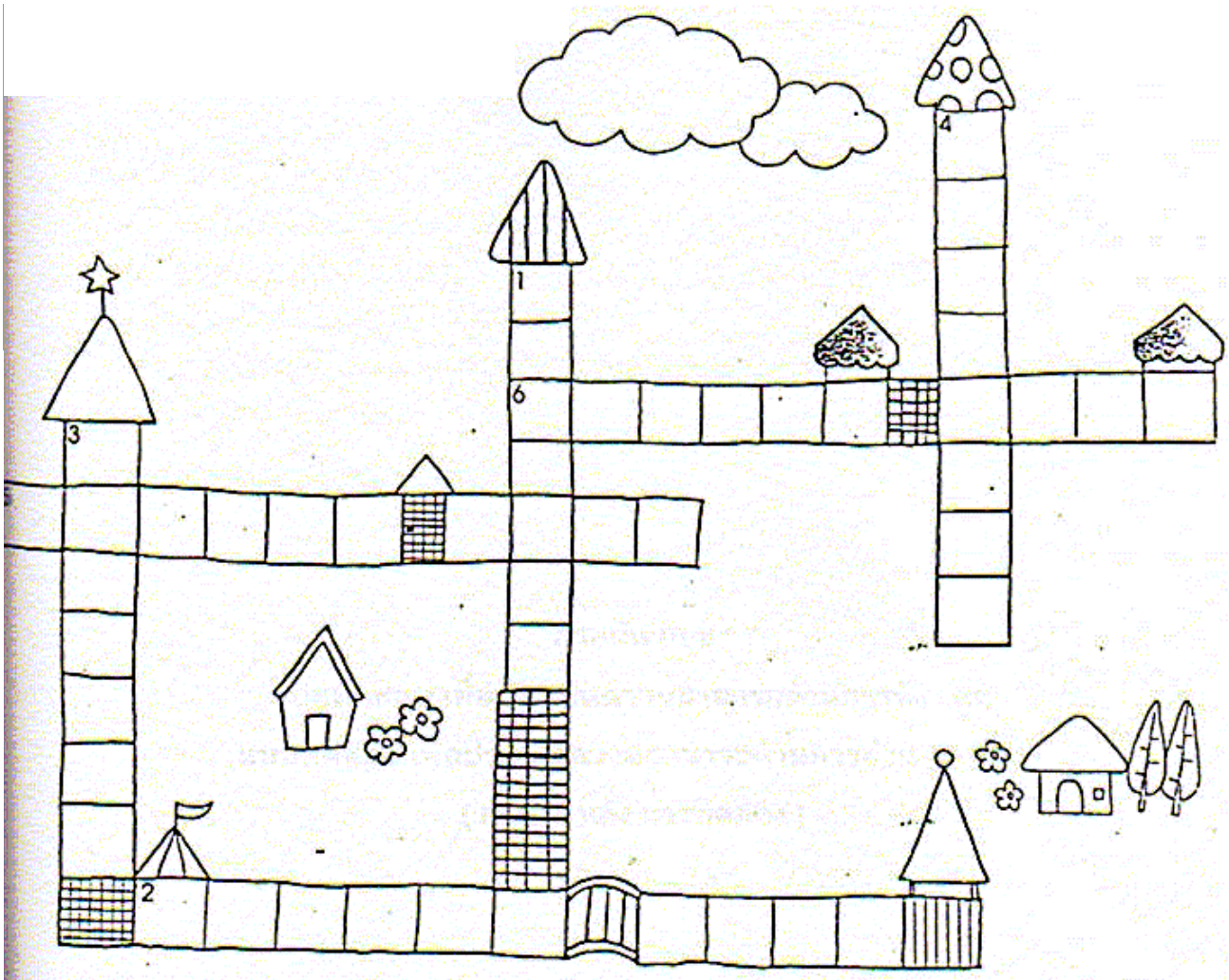

Across

2. We pray here.

5. We watch TV here. 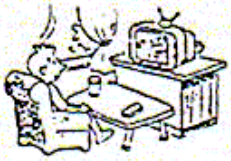

6. We have dinner here.

Down

1. We sleep here. 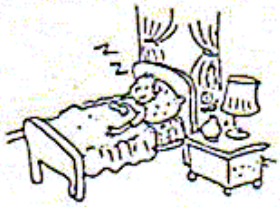

3. My mother cooks here.

4. We take a shower here.

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ

(ก่อน – หลัง การทดลอง)

-แบบทดสอบ เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง -พูด

-แบบทดสอบ เพื่อประเมินความสามารถด้านการอ่าน – เขียน

-เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการฟัง –พูด

-แบบให้คะแนนการทดสอบก่อน / หลังการทดลอง

เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้ด้านการฟัง - พูด

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด

คำชี้แจง

1. ข้อสอบชุดนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ มีทั้งหมด 4 ชุด คือ ชุด A, B, C และ D ซึ่งลักษณะข้อสอบทุกชุดมีความยากง่ายในระดับเดียวกัน ในแต่ละชุดของการสัมภาษณ์มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและครอบครัว (ข้อ 1 – 6)

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายในบ้านและตำแหน่งสิ่งของ ซึ่งผู้วิจัยให้นักเรียนดูภาพ และผู้วิจัยถามคำถามเกี่ยวกับภาพ (ข้อ 7 – 10)

2. วิธีใช้ข้อสอบ ให้นักเรียนเป็นผู้จับฉลากข้อสอบ 2 ตอน ตอนละ 1 ครั้ง เมื่อนักเรียนเลือกชุดคำถามได้แล้ว ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์จากชุดคำถามที่นักเรียนเลือก

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด A

ตอนที่ 1 คำถามที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. Hello, what's your name?
2. Can you spell your name, please?
3. When is your birthday?
4. How many brothers or sisters have you got?
5. Do you like cooking?
6. What can you cook for your family?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด B

ตอนที่ 1 คำถามที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. Hello, what's your name?
2. What' s your nickname?
3. What time do you get up?
4. What time do you go to school?
5. How many students are there in your class?
6. What subject do you like? Why?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด C

ตอนที่ 1 คำถามที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. Hello, what's your name?
2. Can you spell your surname?
3. How old are you?
4. How many people are there in your family?
5. Do you have any brothers or sisters?
6. What's your brother's (or sister's) name?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด D

ตอนที่ 1 คำถามที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. What's your name?
2. How do you spell your name?
3. Where do you live?
4. How many brothers or sisters have you got?
5. What food do you like?
6. What pet have you got?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด A

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ

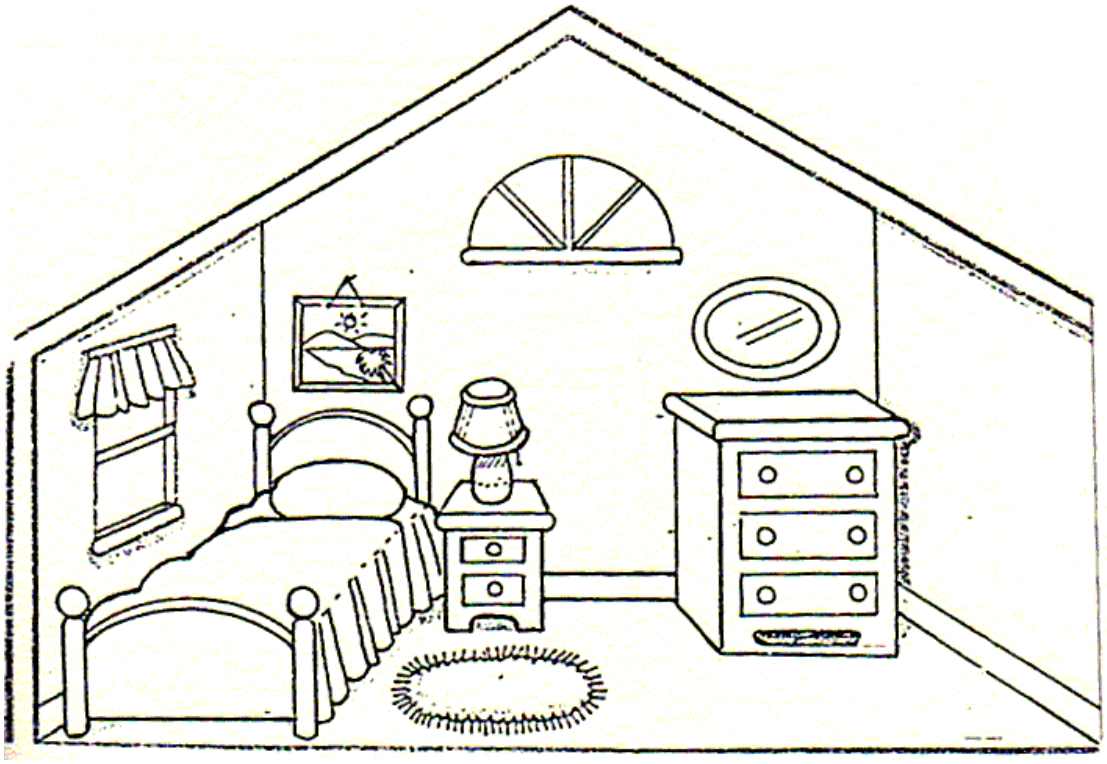

คำถามเกี่ยวกับภาพมีดังนี้

7. What's this room?

8. Where is the picture?

9. Is the bed in front of the big table?

10. What is on the bed?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด B

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ

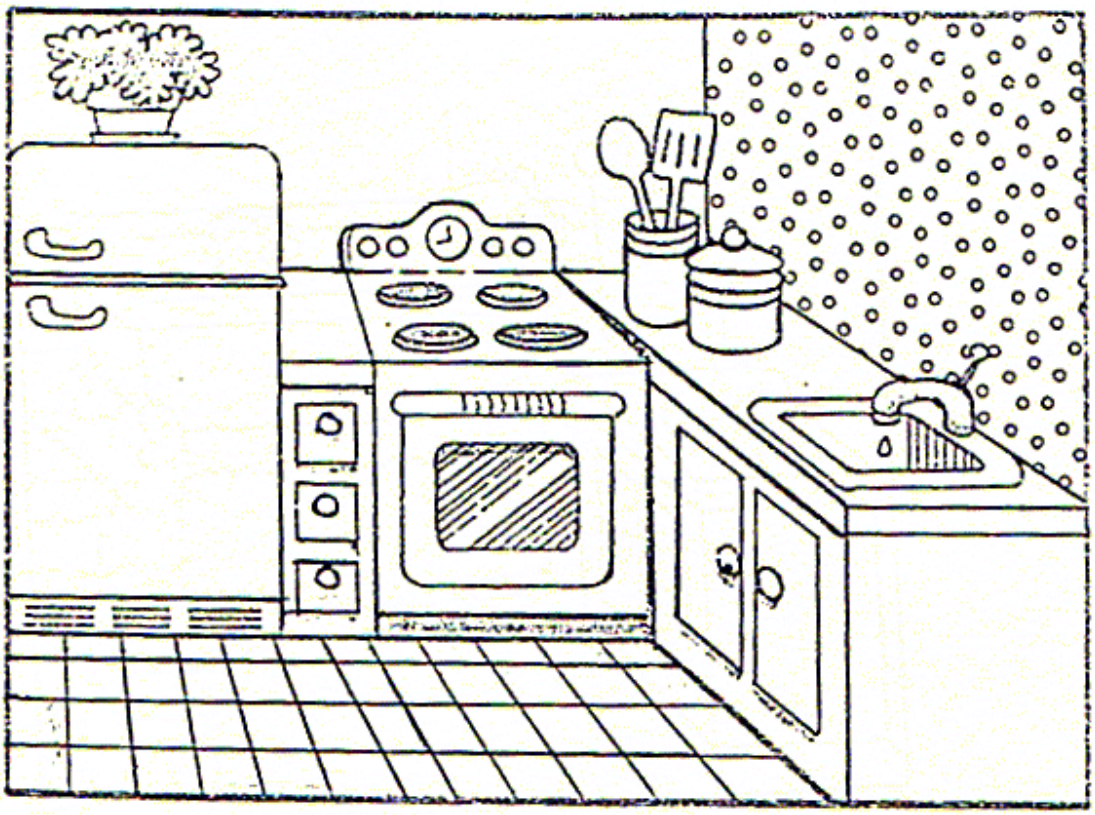

คำถามเกี่ยวกับภาพมีดังนี้

7. What's this room?

8. Where is the sink?

9. Is the sofa in the kitchen?

10. What is near the refrigerator?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด C

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ

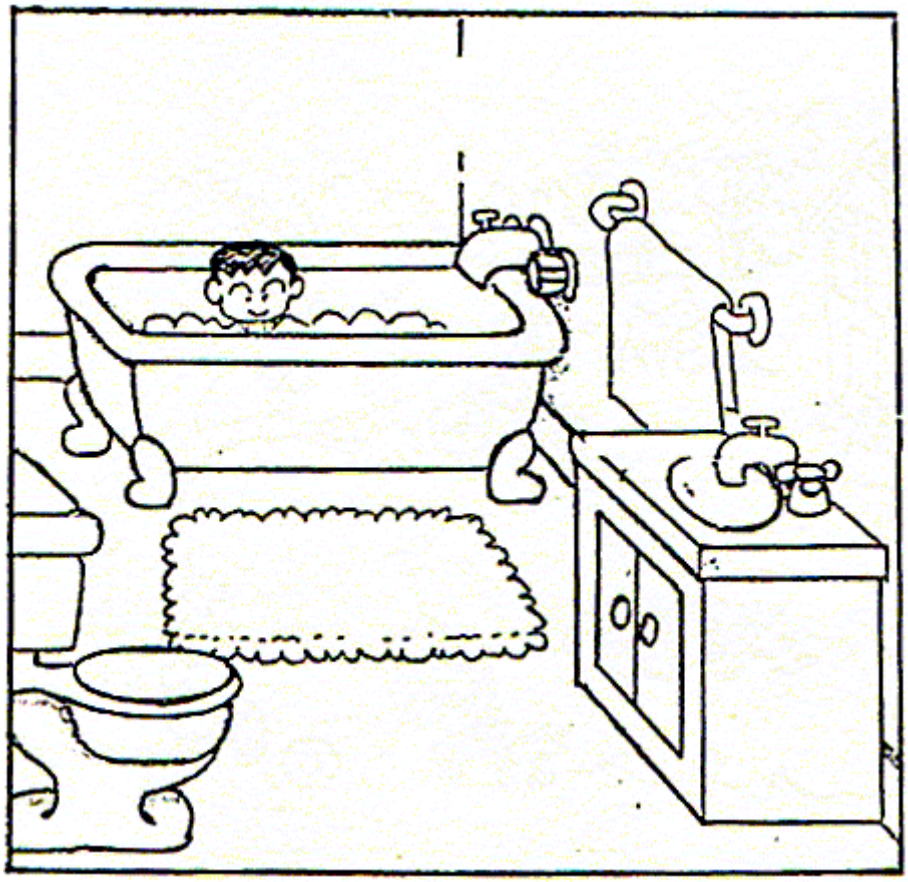

คำถามเกี่ยวกับภาพมีดังนี้

7. What's this room?

8. Where is the boy?

9. Is the towel in the bathtub?

10. What is on the floor?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง
เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด ชุด D

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ

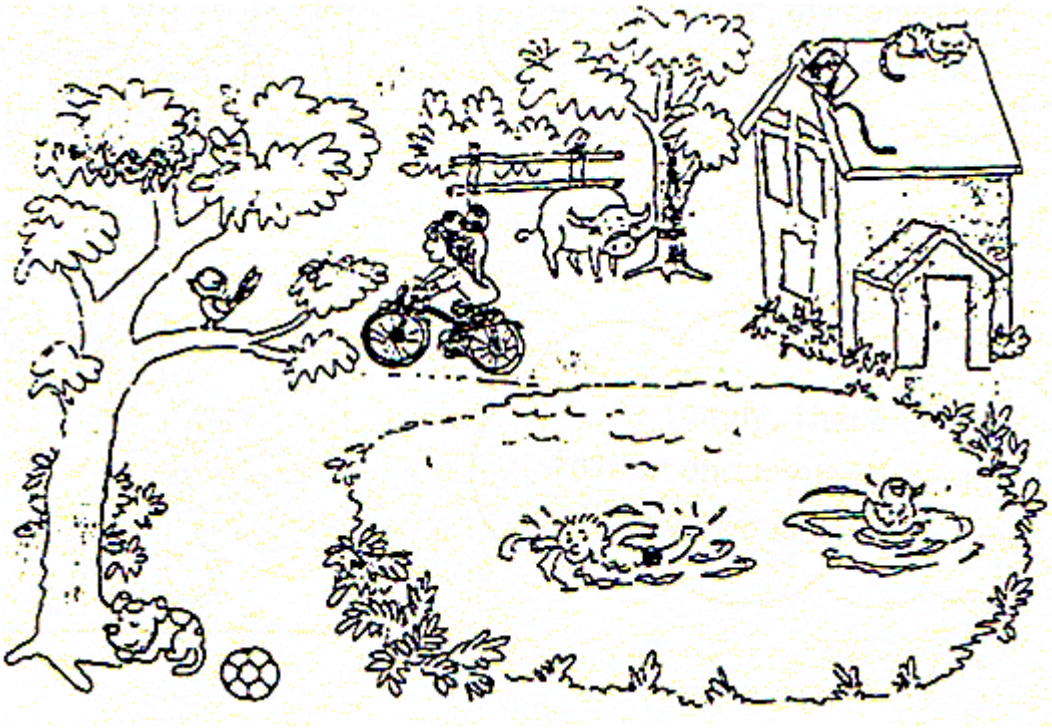

คำถามเกี่ยวกับภาพมีดังนี้

7. What's this? (ครูชี้ไปที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพ เช่น คน สัตว์ หรือสิ่งของในภาพ)

8. Where is the cat?

9. Is the cow near the dog?

10. What is in the tree?

แบบทดสอบก่อน – หลังการทดลอง

เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟัง การอ่าน และการเขียน

คำสั่ง ข้อ 1 – 5 ให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย X ที่ข้อ A, B หรือ C ให้ตรงกับประโยคที่ได้ยิน

1.

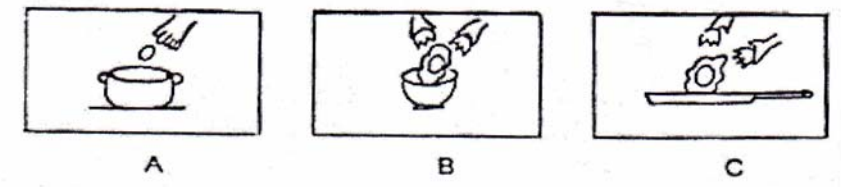

2.

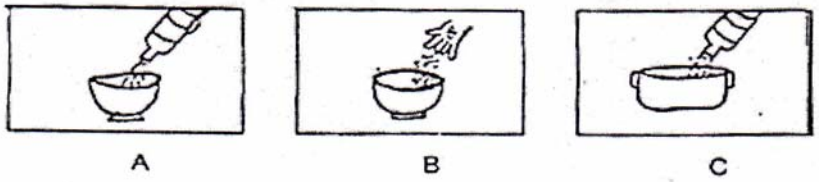

3.

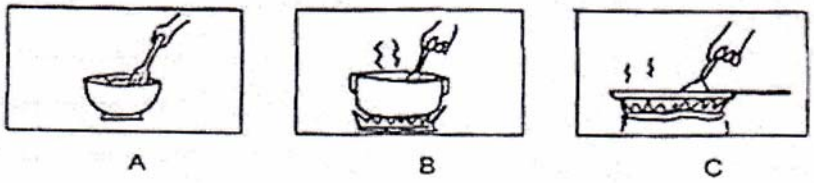

4.

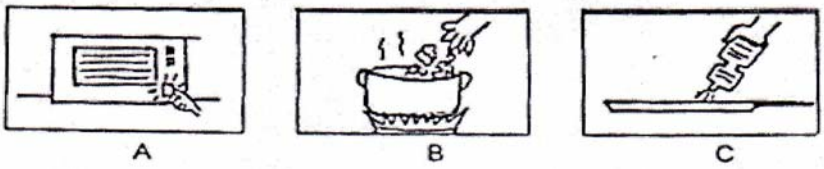

5.

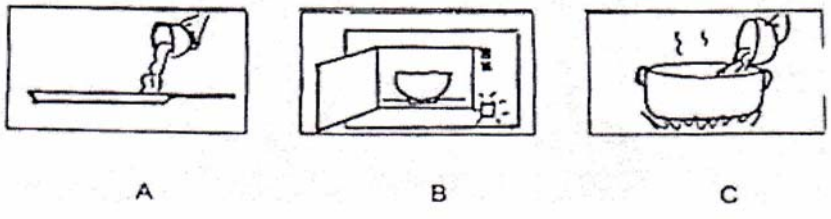

คำสั่ง ข้อ 6 – 9 ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วจับคู่ภาพครอบครัวกับข้อความด้านขวามือ

6. ☐

7. ☐

8. ☐

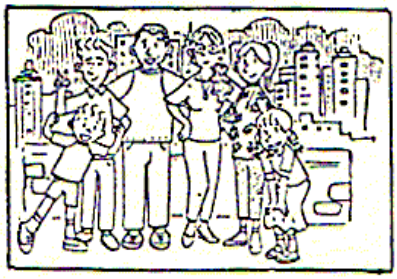

9. ☐

A. In my family, there are my grandfather, grandmother, mother, father and me.

B. In my family, there are my father and my mother, my uncle, my two sisters and me.

C. In my family, there are my grandpa and grandma, my father and my mother, my little brother and me.

D. In my family, there are my father, my mother, my aunt, my sister and me.

ดัดแปลงจากหนังสือเรียน Project: Play & Learn. (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 1)

คำสั่ง ข้อ 10 – 15 ให้นักเรียนดูรูปต่อไปนี้ แล้วเติมคำหรือประโยคให้สมบูรณ์ในช่องว่างที่กำหนดให้ในแต่ละข้อตามความเป็นจริง

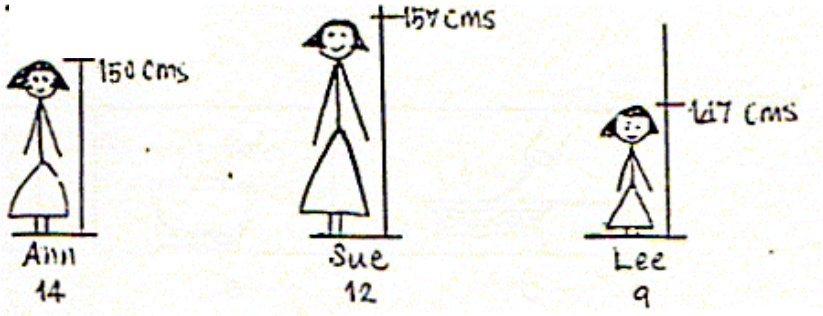

10. How old is Ann? ……..

11. How tall is Sue? ……..

12. Who is the youngest? ……..

13. How tall are you? ……

14. How old is your friend? ……

15. How tall is your friend? ……..

คำสั่ง ข้อ 16 – 20 ให้นักเรียนอ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

Dear Tom,

I am visiting my aunt Elaine and my uncle Roland in London. I'm spending a lot of time with my two cousins, Sid and Tara. Sid's one year older than I am. He's twelve. Tara's a lot younger. She's only six. Sid and I are doing lots of things together, and we're visiting many great places. Yesterday we went to Buckingham Palace. But we didn't see the Queen!

See you soon,

Ben

16. Who is the oldest of the cousins? ……

17. Who is Roland's nephew? ……

18. Who is Elaine's daughter?……..

19. Who are the cousins?……..

20. Where did Sid and Ben go yesterday? ……

ดัดแปลงจากหนังสือเรียน English Parade 5 (มาริโอ เฮอร์เรรา ซาราซาร์; และเทเรซา ซาแนท ทา. 2544)

Script ข้อสอบฟังข้อ 1 – 5

1. Break 3 eggs into a bowl.
2. Add some fish sauce.
3. Beat the eggs with a fork.
4. Pour some oil into the pan.
5. Pour the eggs into the pan and cook it well.

เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการฟัง – พูด

1. เกณฑ์การประเมินความสามารถในการฟัง

ระดับ	การจับใจความและการตีความ
4	เข้าใจเรื่องที่ฟังและพูดโต้ตอบได้อย่างเหมาะสม
3	เข้าใจได้ช้า ใช้เวลาในการคิดคำตอบนาน พูดโต้ตอบได้และผิดบางครั้ง
2	เข้าใจในคำพูดที่พูดช้าๆ และง่ายๆ ต้องพูดซ้ำ พยายามโต้ตอบแต่ผิดบ่อยครั้ง
1	ฟังไม่เข้าใจ พูดโต้ตอบไม่ได้เลย

ระดับ	การแสดงออกทางสายตาและกริยาท่าทางประกอบการฟัง (Non-verbal)
4	ใช้สายตา กริยาท่าทางในการสื่อความหมายได้เหมาะสม
3	ใช้สายตา กริยาท่าทางในการสื่อความหมายได้เหมาะสมปานกลาง
2	ใช้สายตา กริยาท่าทางในการสื่อความหมายได้เหมาะสมบางครั้ง
1	ใช้สายตา กริยาท่าทางในการสื่อความหมายไม่เหมาะสม

2. เกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูด

ระดับ	ความคล่องแคล่ว (Fluency)
4	พูดได้คล่อง ต่อเนื่องและเป็นธรรมชาติ
3	พูดสนทนาได้ แต่ติดขัดในบางครั้ง
2	พูดโต้ตอบได้บ้าง บางประโยคพูดไม่จบ
1	ไม่สามารถสนทนาได้

ระดับ	การออกเสียง (Pronunciation)
4	ออกเสียงผิดน้อยมาก สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้ดี
3	ออกเสียงผิดบ้าง แต่สามารถสื่อให้ผู้ฟังพอเข้าใจ
2	ออกเสียงผิดบ่อยสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้เล็กน้อย
1	ออกเสียงผิดมาก ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้เลย

ระดับ	การใช้โครงสร้างไวยากรณ์ (Grammar)
4	ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่มีผิดเล็กน้อย
3	ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ้างเป็นบางครั้ง
2	ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยครั้ง
1	ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดทั้งหมด

ระดับ	การใช้คำศัพท์ (Vocabulary)
4	ใช้คำศัพท์ผิดน้อยมาก สามารถสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์
3	ใช้คำศัพท์ผิดในบางครั้ง แต่พอสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ
2	ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยครั้ง
1	ไม่สามารถใช้คำศัพท์สื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้เลย

ดัดแปลงจาก FSI (Foreign Service Institute. 1979) อัจฉรา วงศ์โสธร (2538: 130–135, 209-211) เพ็ญแข วงศ์สุริยา (2546: 61)

แบบให้คะแนนการทดสอบก่อน / หลังการทดลอง
เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้ด้านการฟัง – พูด

อาจารย์ผู้ประเมิน.....

ชื่อนักเรียน.....ชั้น.....เลขที่.....

หัวข้อที่ประเมิน	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
ความสามารถในการฟัง 1. นักเรียนฟังเข้าใจและพูดโต้ตอบได้เหมาะสมกับเรื่องที่สนทนา				
2. นักเรียนแสดงออกทางสายตา กริยาท่าทางในการสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม				
ความสามารถในการพูด 1. นักเรียนพูดโต้ตอบได้อย่างคล่องแคล่วเหมาะสมกับเรื่องที่สนทนา				
2. นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างเหมาะสมกับการสนทนา				
3. นักเรียนพูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับการสนทนา				
4. oydเรียนสามารถใช้คำศัพท์ในการสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม				
รวม				

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ .....

.....

ดัดแปลงจาก เพ็ญแข วงษ์สุริยา (2546 : 59)

ภาคผนวก ค
แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ชื่อนักเรียน **เรื่อง** **ผู้สังเกต**

คำชี้แจง การประเมินพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน มีระดับการปฏิบัติ ดังนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับพฤติกรรม					คะแนนเฉลี่ยรวม
	5	4	3	2	1	
การฟัง						
1. ปฏิบัติตามสิ่งที่ฟังได้ถูกต้อง						
2. มีความเข้าใจในทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ฟัง						
3. กระตือรือร้นต่อการร่วมกิจกรรมฟัง						
การพูด						
1. พูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้						
2. แก้ไขข้อผิดพลาดภาษาพูดของตนได้						
3. พูดออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง คล่องแคล่ว						
การอ่าน						
1. รู้ความหมายคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยค						
2. ระบุประเด็นสำคัญเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง						
3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน						
การเขียน						
1. เลือกใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์						
2. การสะกดคำถูกต้อง						
3. กระตือรือร้นต่อการเขียน						
รวม						

ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....

ดัดแปลงจาก รจนา ขวัญคีรี (2543) สุกัญญา ศิลประสาท (2544) และ ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2544)

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

ชื่อนักเรียน.....ชั้น.....

เรื่องที่เรียน.....

วัน เดือน ปี ที่เรียน.....

<u>คำชี้แจง</u> เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม โดย การเลือกรูปใบหน้า ซึ่งสะท้อนความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมนั้น

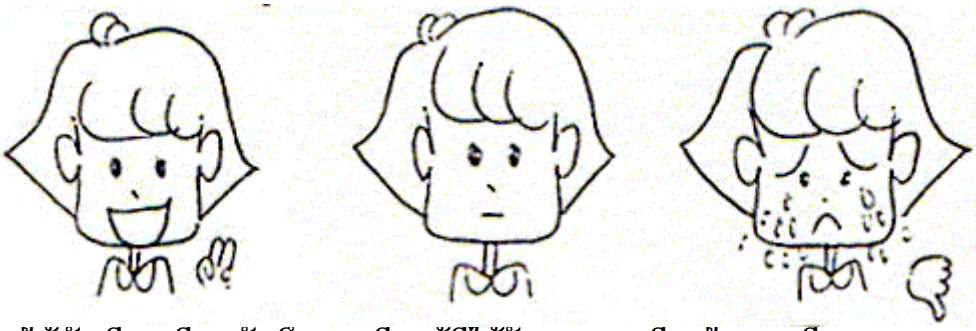

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเรียนในคาบนี

1. เรื่อง.....ฉันทำกิจกรรมต่อไปนี้

.....

.....

2. ฉันได้พูดภาษาอังกฤษกับ

.....

.....

3. ฉันเขียน/ ฝึกเขียน

.....

.....

4. ปัญหาที่ฉันพบในการเรียนเรื่องนี้

.....

.....

5. ต่อไปฉันจะแก้ปัญหานี้โดย

.....

.....

ดัดแปลงจาก Sarah Phillips (2545: 23–26) และ Diane Phillips (2544: 29–30)

ภาคผนวก ง
แสดงผลค่าความถี่และร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 5 ครั้ง (ตาราง 5 – ตาราง 9)

ตาราง 5 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน
ครั้งที่ 1 เรื่อง My house

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
1. กิจกรรมที่ทำ	-สร้างห้องจากวัสดุ	18	90
	-อ่านเนื้อเรื่องบรรยายห้อง	6	30
	-เล่นเกมส์	16	80
	-ทำแผนผังใยแมงมุมเพื่อทบทวนคำศัพท์	6	30
	-ร้องเพลง	2	10
	-ฝึกเขียนบรรยายภาพ	5	25
	-ทบสอบความจำ	1	5
	-ฝึกพูดบรรยายห้องของตนเอง	3	15
	-เขียนสรุปความรู้เรื่องที่เรียนในสมุด		
	เรื่อง How many?	1	5
2. นักเรียนได้พูด	ครู	17	85
ภาษาอังกฤษกับ	เพื่อน	17	85
	น้อง	1	5
3. นักเรียนได้ฝึก	-ฝึกเขียนคำศัพท์ในแผนผัง	17	85
	-ทำแบบฝึกหัด	1	5
	-เขียนบรรยายห้อง	1	5
	-เขียนสรุปไวยากรณ์ – สร้างประโยค		
	บอกเล่า ประโยคคำถาม	3	15
	-ฝึกเขียน Abc	1	5
4. ปัญหาที่นักเรียนพบ	-ทำงานไม่เสร็จในคาบ	1	5
	-อ่านคำศัพท์ไม่ออก	8	40
	-พูดไม่ชัด	2	10
	-เขียนคำศัพท์ไม่ได้	4	20
	-ไม่รู้ว่าจะพูดอย่างไร	4	20
	-จำคำศัพท์ไม่ได้	3	15
	-อ่านออกเสียงไม่ได้	1	5
	-แต่งประโยคไม่สัมพันธ์กับความจริง	1	5

ตาราง (ต่อ)

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
5. วิธีแก้ปัญหา	-ทำงานให้เสร็จในคาบ	1	5
	-ฝึกอ่านในเวลาว่าง	14	70
	-ฝึกเขียนคำศัพท์	8	40
	ท่องคำศัพท์	2	10
	-ฝึกพูดออกเสียงคำ	1	5
	-ขยันเรียนเพิ่มขึ้น	1	5
	-ตั้งใจฟังครูอธิบาย	1	5
	-ถามครูเมื่อไม่เข้าใจ	1	5

ตาราง 6 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 2 เรื่อง Furniture in the house

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
1. กิจกรรมที่ทำ	-จัดเฟอร์นิเจอร์ใส่ห้อง	12	60
	-ตอบคำถาม	1	5
	-ทบทวนคำศัพท์	2	10
	-วาดรูป	3	15
	-เขียนคำศัพท์	5	25
	-อ่านคำ / ประโยคให้ครูฟัง	4	20
	-เล่นเกมตอบคำถาม	1	5
2. นักเรียนได้พูดภาษาอังกฤษกับ	-เพื่อน	14	70
	-ครู	14	70
	-พ่อแม่	1	5
3. นักเรียนได้ฝึก	-ทำแบบฝึกหัด	2	10
	-ต่อห้องเป็นห้องชุด	1	5
	-เขียนคำศัพท์ลงในแผนผังใยแมงมุม	13	65
	-เขียนแบบบันทึก	1	5
	-แข่งทักษะความเร็วในการเขียนคำศัพท์	2	10
4. ปัญหาที่นักเรียนพบ (ไม่ออกความคิดเห็น 5คน)	-อ่านคำศัพท์ไม่ออก	6	30
	-เขียนคำศัพท์ไม่ได้	3	15
	-ไม่รู้ว่าจะพูดอย่างไร	2	10
	-เขียนประโยคผิด	2	10
	-จำคำศัพท์ไม่ได้	1	5
5. วิธีแก้ปัญหา (ไม่ออกความคิดเห็น5คน)	-หัดอ่านทุกวัน	9	45
	-เขียนให้ถูกต้อง	2	10
	-ฝึกเขียนคำศัพท์บ่อยๆ	4	20
	-ขยันเรียนให้มากขึ้น	1	5

ตาราง 7 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 3 เรื่อง Family tree

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
1. กิจกรรมที่ทำ	-เล่นเกมส์	12	60
	-แข่งเขียนคำศัพท์	5	25
	-เขียนแผนผังใยแมงมุม	5	25
	-ทำแผนผังครอบครัวนักเรียน	1	5
	-อ่านเรื่อง Ann's family	3	15
	-เขียนบรรยายภาพ	3	15
	-วาดรูปเกี่ยวกับครอบครัว นักเรียนและเขียนบรรยาย	3	15
	-ร้องเพลง Come to our house	6	30
	-อ่านคำศัพท์ทบทวน	2	10
	-ทำโมบายครอบครัว	2	10
2. นักเรียนได้พูดภาษาอังกฤษกับ	-เพื่อน	18	90
	-ครู	19	95
	-พ่อแม่-พี่น้อง	5	25
3. นักเรียนได้ฝึก	-แข่งความเร็วในการเขียนคำศัพท์	5	25
	-เขียนบรรยายภาพ	5	25
	-เขียนคำศัพท์ในแผนผัง	12	60
	-ฝึกพูดถาม-ตอบเกี่ยวกับครอบครัว	2	10
	-วาดภาพ	4	20
	-เล่าเรื่องจากการอ่าน	1	5
	-ฝึกอ่านคำศัพท์	1	5

ตาราง (ต่อ)

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
4.ปัญหาที่นักเรียนพบ	-อ่านไม่ออก	12	60
	-พูดออกเสียงคำไม่ได้	3	15
	-ไม่มีปัญหา ผมพบแต่ความสนุก	1	5
	-เพื่อนไม่ค่อยสนใจเรียน	1	5
	-เพื่อนไม่อ่านงานมาล่วงหน้า	1	5
	-เขียนคำศัพท์/ ประโยคไม่ได้	1	5
5. วิธีแก้ปัญหา	-อ่านหนังสือให้มากขึ้น	5	25
	-ฝึกพูด	1	5
	-ฝึกอ่าน	8	40
	-ตั้งใจฟังครู	3	15
	-ฝึกเขียน	3	15
	-ขยันเรียน	2	10
	-ปรึกษาครู และเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ	1	5

ตาราง 8 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 4 เรื่อง People around me

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
1. กิจกรรมที่ทำ	-บรรยายภาพ	6	30
	-เขียนคำศัพท์	3	15
	-สร้างหุ่นญาติของฉัน	8	40
	-เล่นเกมส์	12	60
	-อ่านคำ/ประโยค	1	5
	-ทำการบ้าน	1	5
	-ร้องเพลง	1	5
2. นักเรียนได้พูดภาษา	-เพื่อน	16	80
อังกฤษกับ	-ครู	16	80
	-ตัวเอง	1	5
3. นักเรียนได้ฝึก	-เขียนบรรยายภาพ	10	50
	-เขียนคำศัพท์	9	15
	-แข่งทักษะความเร็วในการ		
	เขียนคำศัพท์	1	5
	-อ่านคำศัพท์	1	5
	-เขียนแบบบันทึก	1	5
4. ปัญหาที่นักเรียนพบ	-ทำไม่ได้	2	10
	-ไม่อ่าน	1	5
	-การบ้านไม่เสร็จ	1	5
	-ไม่รู้จะพูดอย่างไร	1	5
	-อ่านไม่ออก	6	30
	-เขียนไม่ได้หรือเขียนผิด	3	15
	-ไม่มีชิ้นงานในคาบเรียน	1	5
5. วิธีแก้ปัญหา	-ตั้งใจเรียนให้มากขึ้น	3	15
	-ฝึกอ่าน	7	35
	-ฝึกเขียน	2	10
	-ทำงานด้วยความรอบคอบ	1	5
	-ถามครูเมื่อไม่เข้าใจ	1	5

ตาราง 9 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผลการบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ครั้งที่ 5 เรื่อง Making food

รายการบันทึก	ข้อความบันทึก	ความถี่	ร้อยละ
1. กิจกรรมที่ทำ	-แบ่งกลุ่มเขียนวิธีการทำอาหาร	14	70
	-เล่นเกมส์อ่านคำศัพท์แข่งกัน		
	ทำแบบฝึกหัดจับคู่ภาพกับคำศัพท์		
	โดยเขียนใต้ภาพ	19	95
	-อ่านคำศัพท์	4	20
	-ทดสอบการฟังประโยคและวาด		
	ภาพให้ตรงกับคำ/ประโยคที่ได้ยิน	12	60
	-แบ่งหน้าที่ทำงานกันในกลุ่ม	2	10
2. นักเรียนได้พูด	-เพื่อน	14	70
ภาษาอังกฤษกับ	-ครู	18	90
3. นักเรียนได้ฝึก	-เขียนคำศัพท์ในแบบฝึกหัด	17	85
	-เขียนสูตรการทำอาหาร	8	40
	-ฝึกพูดรายงานหน้าชั้น	1	5
4. ปัญหาที่นักเรียนพบ	-อ่านไม่ออก	9	45
	-จำคำศัพท์ไม่ได้	7	35
	-ไม่เข้าใจที่ครูพูด	3	15
	-เขียนไม่สวย	2	10
	-เขียนผิด	4	20
	-เขียนไม่ได้	6	30
	-พูดได้บางคำ	1	5
5. วิธีแก้ปัญหา	-ฝึกอ่านให้มากขึ้น	17	85
	-ตั้งใจฟังที่ครูพูด	3	15
	-ฝึกเขียนคำศัพท์	11	55
	-ปรึกษาครูเมื่อไม่เข้าใจ	1	5
	-ท่องคำศัพท์	1	5

ภาคผนวก จ
ผลงานของนักเรียน

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

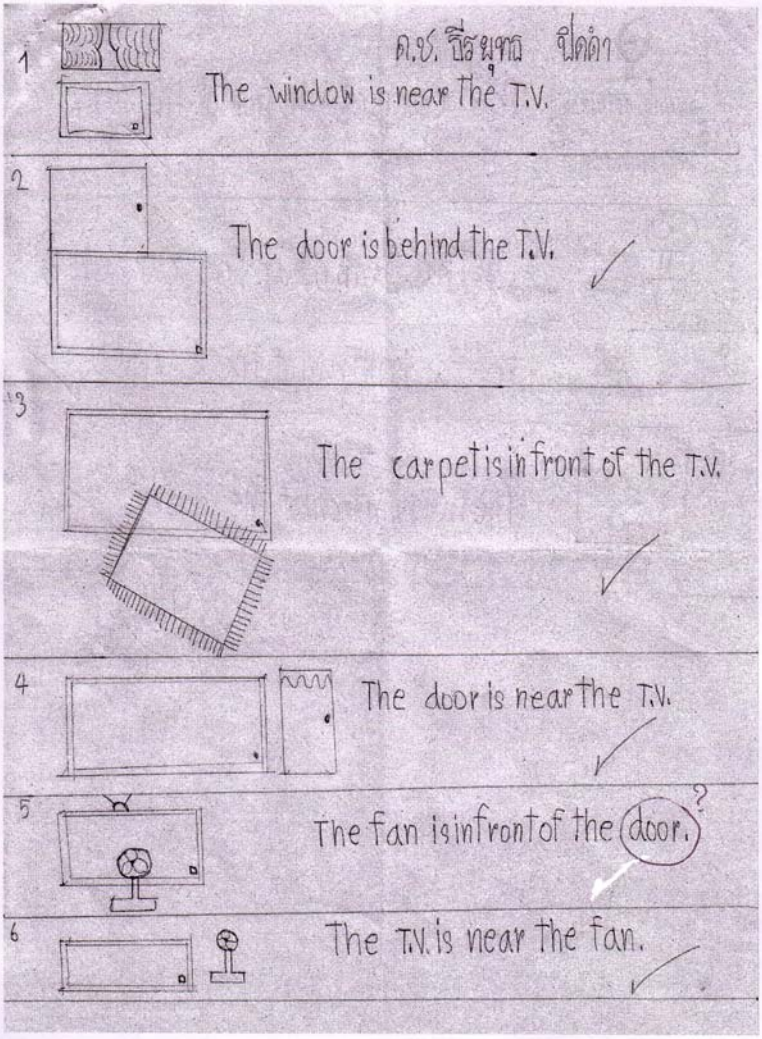

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

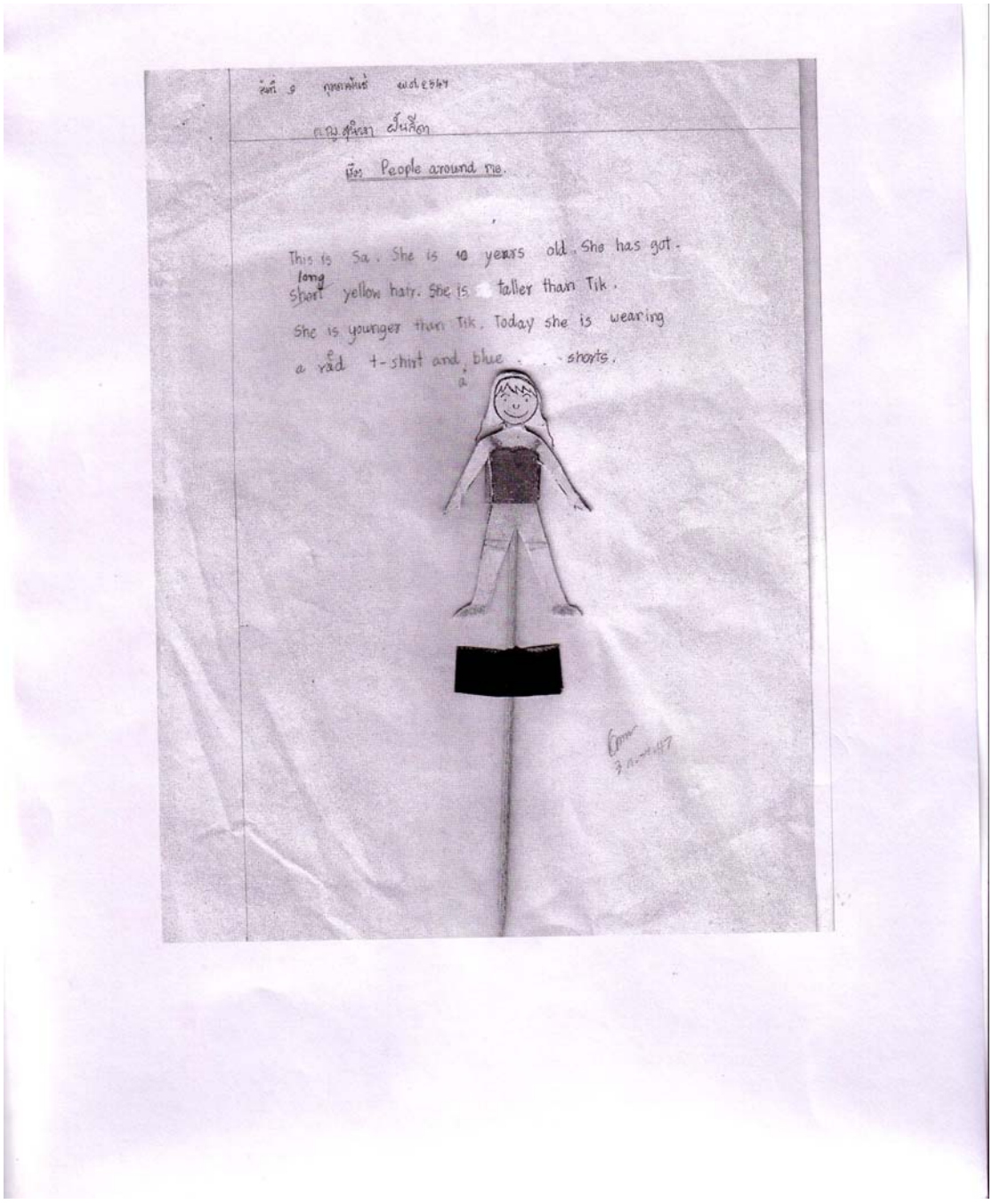

ชั้นที่ ๕ กุลสตรีนิเทศ ผลงานของ

ชื่อ ศุภิสรา ฝั้นสีดา

เรื่อง People around me.

This is Sa. She is 10 years old. She has got long/short yellow hair. She is taller than Tik. She is younger than Tik. Today she is wearing a red t-shirt and blue shorts.

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

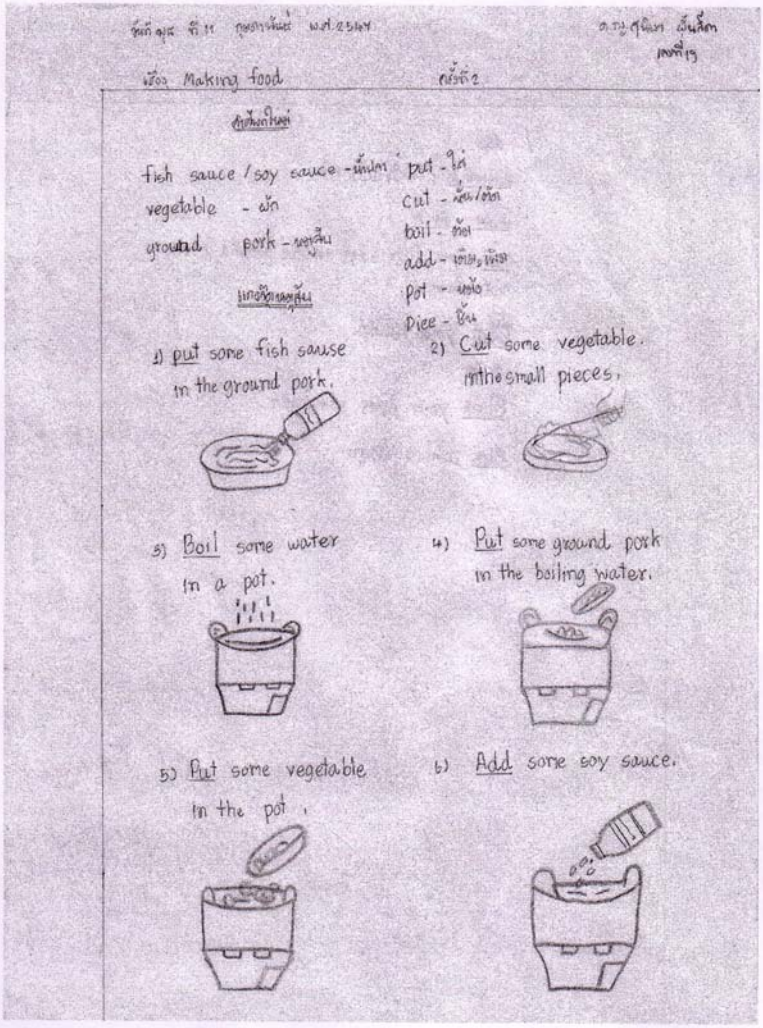

เรื่อง Making food ครั้งที่ 2

คำศัพท์ใหม่

fish sauce / soy sauce - น้ำปลา / น้ำเต้าหู้
vegetable - ผัก
ground pork - หมูสับ

put - ใส่
cut - หั่น/ตัด
boil - ต้ม
add - เติม, เพิ่ม
pot - หม้อ
piee - ชิ้น

1) put some fish sause in the ground pork.

2) Cut some vegetable in the small pieces.

3) Boil some water in a pot.

4) Put some ground pork in the boiling water.

5) Put some vegetable in the pot.

6) Add some soy sauce.

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

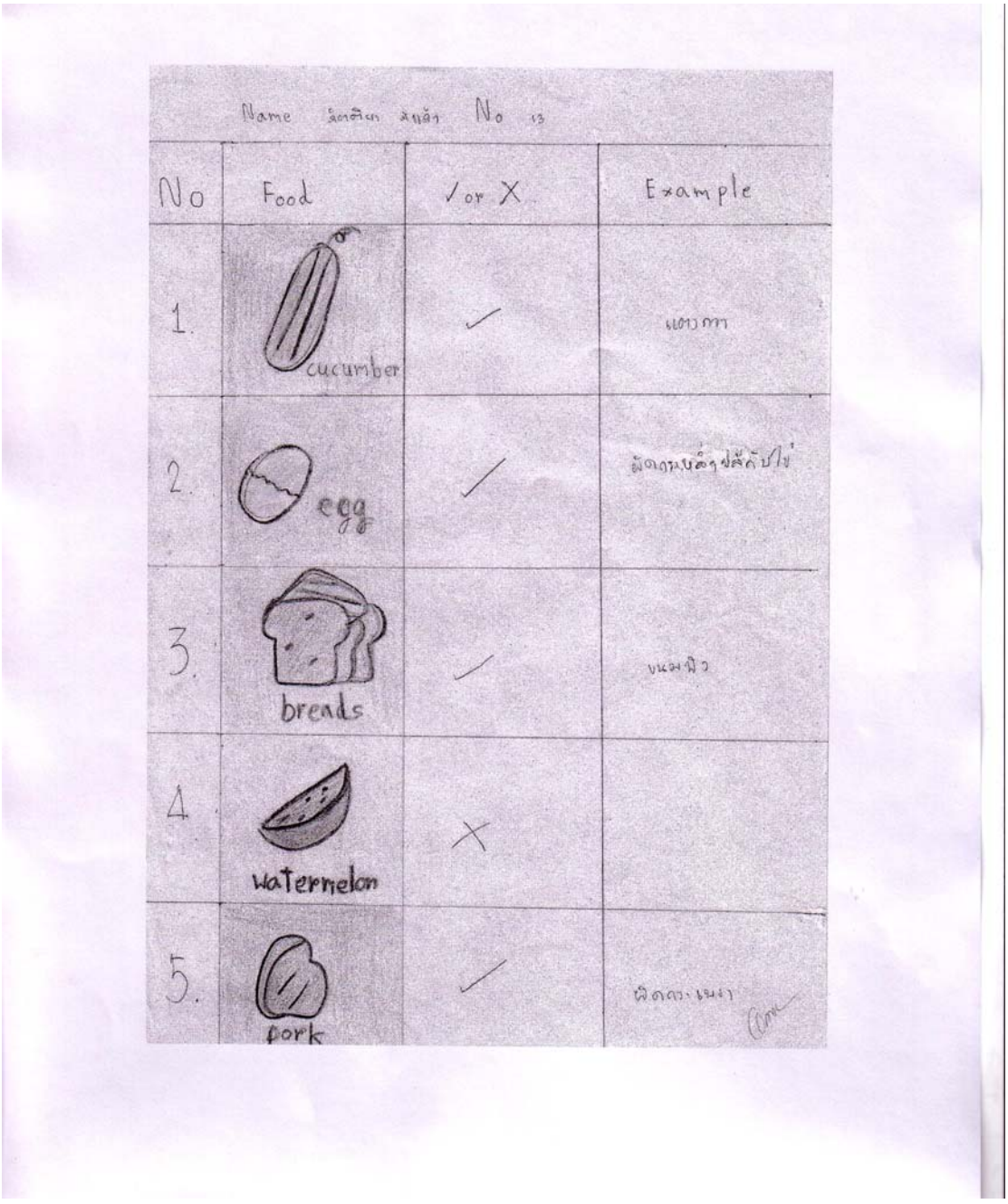

Name [illegible] No 13

No	Food	✓ or X	Example
1.	cucumber	✓	แตงกวา
2.	egg	✓	ผัดกระเพราไก่ไข่ดาว
3.	breads	✓	ขนมปัง
4.	waternelon	✗	
5.	pork	✓	ผัดกระเพรา

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

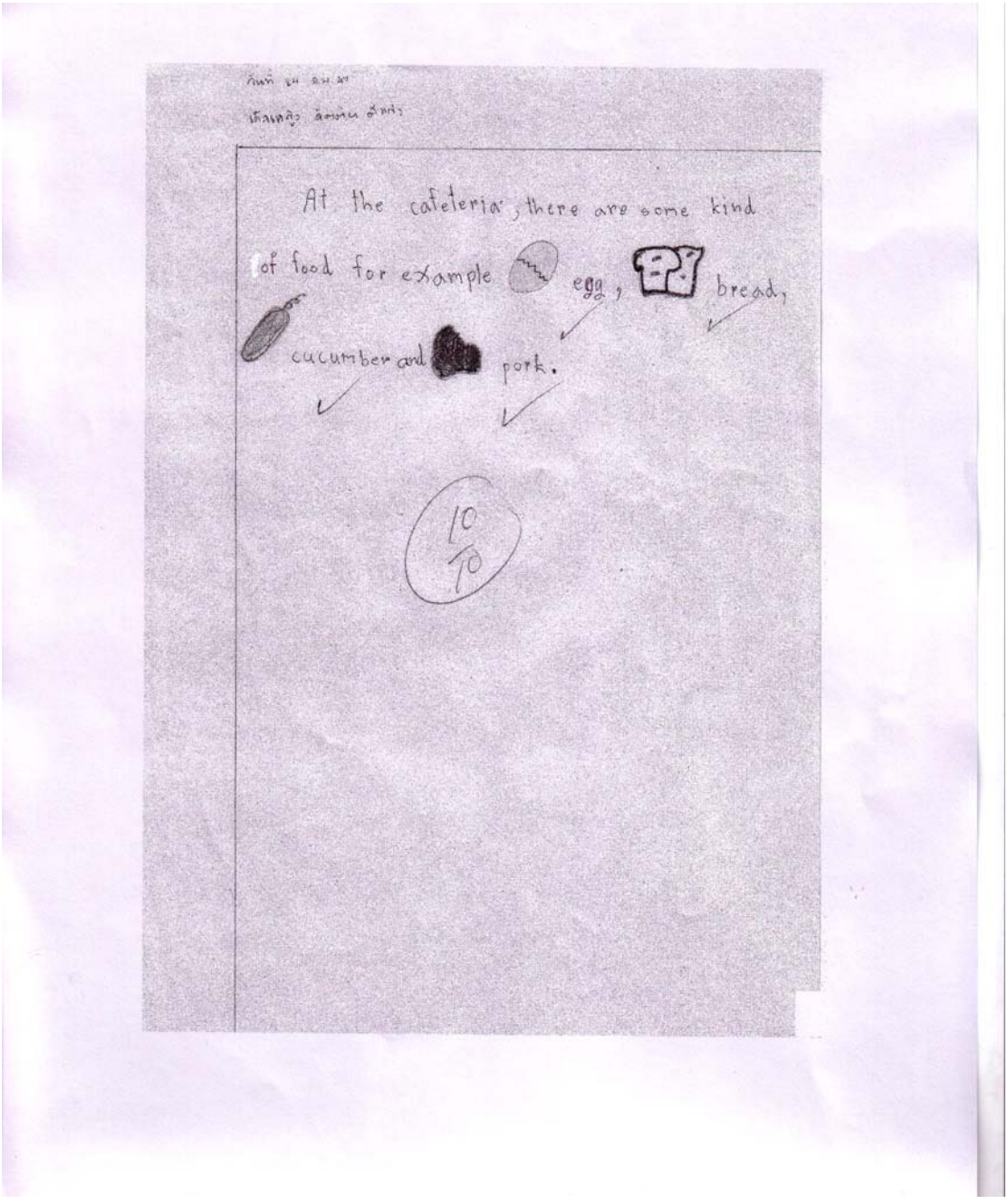

At the cafeteria, there are some kind of food for example egg, bread, cucumber and pork.

10/10

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางอรวรรณ เชาว์บวร
วันเดือนปีเกิด	8 มิถุนายน 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	46/33 หมู่ 2 หมู่บ้านเนินแก้ว ถนน กาญจนวนิช ซอย 16 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวิเชียรชม (ช่วยปฏิบัติราชการ) อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวรนารีเฉลิม จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี
พ.ศ. 2541	กศ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ 2) วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2549	ศศ.ม. วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ